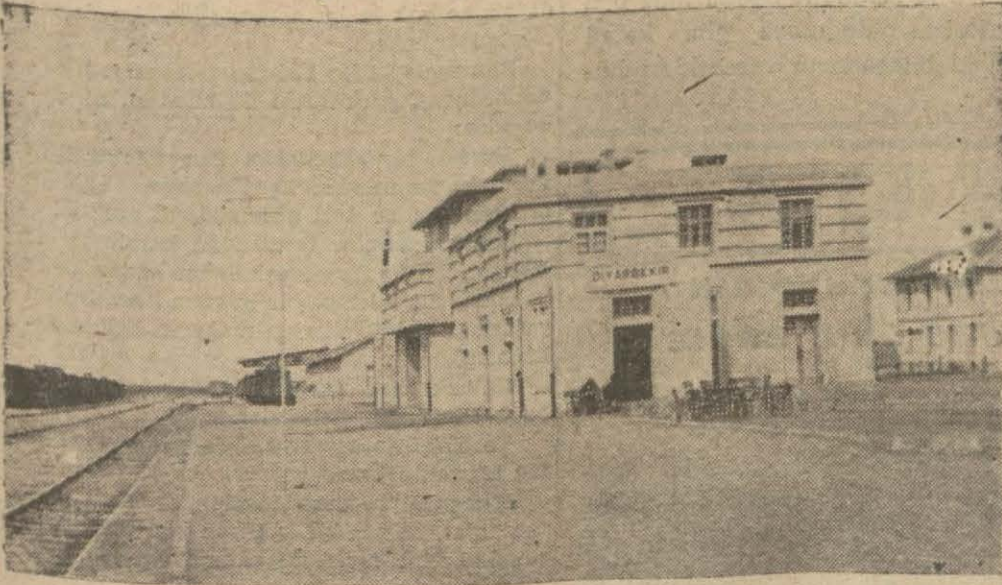

Diyaribakır - Irak hattının temeli Büyük Şefin huzurunda atıldı

Temel atma merasiminde Başvekil, Nafia Vekili ve Umumî Müfettiş tarafından hararetli nutuklar söylendi

Diyaribakırda istasyon binası

Diyaribakır 16 (A.A.) — Atatürk büyük Şefin hükümet konağına tezriflerini bugün öğleden evvel umumî müfettişlik binasını ve kolorduyu şereflendirdiler. Bül-

haber alan halk büyük bir tehliküle hü-

(Devamı 6 ıncı sayfada)

Japonyanın Uzak-şarkta giriştiği işle- rin manasını iyi an- lamak için bazı şeyleri bilmek lazımdır. Bugün milletin yetmiş milyondan fazla nüfusu var. Japonya hükümetinin tah-

Yazan : Muhittin Birgen

minlerine göre Ja- ponyanın nüfusu 1950 senesinde doksan

milyonu bulacaktır. Bugün Japon ana vatanının, yani ada-

(Devamı 2 ınci sayfada)

Mücrim çocuklar

Belediyenin Kurtarma Yurdunda şimdiye kadar ıslah edilenlerden yalnız iki tanesi eski yola döndü, şehirde bütün memleketteki mücrim çocukları tophyacık büyük bir müessese kuruluyor

İstanbul belediyesi tarafından idare edilen çocukları kurtarma yurdundan bu sene on altı talebe mezun olacaktır. Hâlen yurdda yetmiş beş talebe mevcuttur. Bunların yaşı 8 ile 18 arasındadır. Kadronun müsaadesi nisbetinde her sene çıkanların yerine yeni talebe alınmaktadır. Nisanda yurddan ayrılacak on altı talebenin yerine yenileri alınacaktır. Yurd en ağır cürümleri işlemiş 7 ile 18 yaş arasındaki çocukları cemiyete kazandırmak için büyük emek sarfetmektedir. Çocuklar sahibleri başka başka olan iş atölyelerinde çalıştırılmakta, daima kontrol altında bulundurulmaktadır. Niha-yet hayatta muvaffak olabilecekleri anlaşılabilir salıverilmektedir. Üç buçuk senedenberi teşekkül etmiş olan yurd-dan çıkanlardan ancak iki tanesi hayatta mevlül neticeyi vermemiş, diğerlerinin kâmilen ıslahı hal ettikleri görülmüştür.

(Devamı 11 ınci sayfada)

Bir hırsız iken ıslahı hal ederek iyi bir doğramacı olan Rüşdü

Doğru Değil mi?

Tebesir tozundan yapılan kininler

Dün matbaamıza Kadırgada oturan bir okuyucumuz geldi. Elinde bir kâğıda sarılı üç adet kinin vardı. Bunları önümüze bırakarak dedi ki:

— Dün akşam kinin almak ihtiyacında kaldım. Kadırga bakkallarından birinden dört adet kinin satın aldım. Bunlardan birini ağzıma attım, fakat hayretle hissettim ki, bu kinin değil, tebesir tozundan ibaret bir maddedir. Ne ekşisi, ne de acısı vardır. Siyah bir kâğıt üzerine sürttüm, tıpkı taş tahtası tebesiri gibi bembeyaz çizgiler çizdi. Dilimle temas ettim, çiğnedim, utalıdım ve neticede bunların saf tebesir tozundan yapıldığını anladım. Şimdi sorarım size, memlekette sıtma ile mücadelede halkın sıhhatini koruyacak bu tebesir tozları mıdır? Devletin köylüye dağıttığı saf kinini biliyorum. Fakat bu piyasadaki sahte kininleri kim yapıyor? Mu-hakkak ki ortada bir sahtekârlık şebekesi vardır. Herhalde bakkallar bunları bir yerden alıyorlar, fakat nereden?

Halkın hayatı ile oynuyarak para kazanmak, suçların en büyüğüdür. Alâkadarların derhal harekete geçmesi, bu sıhhat bezirganlarını kanunun pençesine vermesi lazımdır, diyoruz.

Doğru değil mi?

Ufak paralara dair Maliyenin yeni bir tamimi

Eski bronz ve nikel paraların tebdili için mühlet uzatıldı

Ankara 17 (Hususi) — Bronz on ve nikel yirmi beş kuruşlukların kânunuevvel başında tedavülden kaldırılacağı hakkında maliyenin yaptığı ilân bilhassa kumbara yolu ile tasarruf yapan yurddaşlar arasında endişe ve telâş uyandırmıştır. Bu hususta yurddan her tarafın-

(Devamı 6 ınci sayfada)

Çok şayanı dikkat bir Avrupa seyahatinin intibaları

Eğlence şehirlerinde 60 gün

Rulet dönüyor: Bir anda kazanılan milyonlar ve bir anda mahvolan servetler. Sevinç ve keder, hırs ve hidet hiç bir yerde bu kadar yan yana görülmez.

Kemal Ragıbın bir kaç gün içinde başlayacağımız Seyahat mektuplarını okurken, siz de sanki büyük Avrupa kumarhanelerinde bir rulet masasının başında bulunuyormuşsunuz gibi heyecan hissedecek ve dünyanın en lüks eğlence yerlerinde gezyormuş gibi zevk duyacaksınız.

Yakında başlıyoruz

İNGİLİZ - ALMAN MÜZAKERELERİ

Lord Halifax Berline gitti, müzakerelere bugün başlanıyor

Halifax Almanyada iyi bir intiba kazandıği takdirde Romaya da gidecek

Lord Halifax dün saat 14 de Berline hareket etti. Bu dakikada Alman payitahtının misafiridir. Şu halde seyahatten vaz geçildiği hakkında bir İngiliz gazetesinin ortaya attığı rivayet fiiliyat ile tekbiz edilmiş demektir. Evvelce çizilmiş olan program tatbik edilecektir. Bu program nedir? Elde kat'i malumat yoktur. Yalnız surasını kaydedelim: Almanyayı yakından tanıyan ve takdir eden Lord Halifax bu memleketin son yıllarda geçirdiği istihaleyi yakından görmek hevesindeydi. Hususî bir ziyaret yapacaktı. Fakat kabine arkadaşlarının bazıları bu seyahatten İngiliz devleti hesabına istifade etmeyi düşündüler, diğer arkadaşlarına seyahate resmî bir mahiyet verilmesini teklif ettiler. Rivayete bakılırsa bu ziyaretin bugünkü şekli almasının sebebi budur. Bu mukaddemeyi kaydettikten sonra ajans ve radyo haberlerimizi sıralayalım:

(Devamı 3 üncü sayfada)

Lord Halifax

İzmir belediyesi, su ve tramvay şirketleri tesisatını satın alıyor

İzmir 16 (Hususi) — İzmir belediyesi halkın umumî hizmetlerini kendi vası-talarile işletmeğe karar vermiş, hava gazı, telefon, Yamanlar suyundan sonra elektrik ve tramvay şirketleri su şirketini de satın almak için şirketlerle temasa geçmiştir. Belediye bu şirketlere

mübayaa bedelinin bildirilmesini tebliğ etti. Bu hususta hükümet de malî yarı-dımda bulunacaktır.

Belediye bütün şehir hatlarını yapacak, elektrik kilovatını, su ücretini yarıya indirecektir.

Kadınları dinlemekte devam edelim!

«Bu dernek derhal ismini ve gayesini değiştirmeli!»

Fikirler şu noktada toplanıyor: Bir hayır cemiyeti, evet! Fakat Kadınları Esirgeme Derneği gibi (kadın-erkek) meselesi çıkaracak bir teşekkül... Asla!

Kadınları Esirgeme Derneğinin binası

«Kadınları Esirgeme Derneği» nin lüzumsuzluğunu isbat eden anketlerimiz uyan-dırdığı alâka, gün geçtikçe büyümektedir. Anketimize dün de devam ettik.

Şair Bayan Şükûfe Nihal, arkadaşımızın suallerine şu cevapları vermiştir: «Ben, fakirleri, acizleri, muhtaçları koruyan cemiyetlerin kurulmasına, çoğalma-

sına bittabi taraftarım. Fakat bir cemiyetin su veya bu şekilde yardımlar yaparken, münhasıran kadınları tercih etmesi, hiç şüpheli yok ki bir çok bakımlardan hem yararlı, hem de zararlıdır. Ve adından da anlaşılacağı gibi, «Kadınları Esirgeme Birliği» bu hataya düşmüş bulunmaktadır.

(Devamı 2 ınci sayfada)

Hergün

Çin - Japon harbi ile Dünya harbine mi Gidiyoruz?

Yazan: Muhittin Birgen
(Baştarafı 1 inci sayfada)

ların haricinde yaşayan nüfusunun yarısını bile Japon adalarının beslemesine imkân yoktur. Çocuk düşürmeği ve çocuk yapmamayı en büyük günahlardan biri sayan bu milletin sür'atle artmakta olan nüfusu bu adalara sığmaz.

Yapılan hesablara göre Japonya'nın dağılık ve taşlık topraklarının insan tarafından işlenebilir kısmı için bugün adalarda yaşayan nüfus kütlesi, çok fazladır. İnsan tarafından işlenebilir topraklarının kilometre murabasına 1500 nüfus isabet ediyor. Bu toprağın bu nüfusu beslemesine imkân yoktur. Bunun için Japonya bütün gayretlerine rağmen yiyeceğinin mühim bir kısmını haricden idhal mecburiyetinde kalyor. Bu miktar ihtiyacının beşte birini teşkil eder. Halbuki Japonya bu dar ve az toprak sahından azami mahsul almak için mümkün olan her şeyi yapmıştır. Bu milletin başlıca yiyecek maddesini teşkil eden piring ziraati bu memlekette o kadar tekdüzelmiştir ki, bu ziraati en çok muvaffakiyetle yapan memleketlerdeki neticelerle mukayese edildiği zaman Japon piring ziraati muayyen bir toprak sahında başka memleketlerdekinden yüzde 25, 30 derecesinde fazla mahsul alıyor. Buna rağmen Japonya yiyecek maddelerinin mühim bir kısmını haricden idhale mecbur kalmaktadır.

Zikrettiğimiz şu rakamlar Japonya'nın ne kadar dar bir toprak üstünde, ne kadar büyük ve halli müstacel bir iktisadi ve içtimai mesele teşkil ettiğini göstermeğe kâfidir.

Aynı ahval, aynı şartlar Almanyada ve İtalyada da vardır. Her iki memleket te nüfus itibarıyla inkişaf halindedir. Bu topraklardan azami surette istifade edebilmek için bu milletlerin ellerinde bulunan teknik vasıtaların ehemmiyeti ne olursa olsun Almanya, Alman milletine, İtalya da İtalyan milletine dar geliyor ve bunlar yayılmak ihtiyaçlarını hissediyorlar. Aralarında bu nevi müşterek ihtiyaçlar ve zaruretlere altında bir menfaat birliği olan bu memleketler şimdi siyasi bir müttehit cephe vücuduna getirmişlerdir. Bu siyasi cephenin gayesi evvelâ millete harben olsun, sulhan olsun yeni, yeni topraklar ve iktisadi nüfuz mntakaları temin etmektir.

Diğer taraftan muhakkak olan bir şey daha vardır ki dünyanın en büyük kısmı İngiltere ile Fransa ve Rusya'nın elinde bulunuyor. Şu halde iki zümre arasında umumî dünya işleri bakımından büyük bir menfaat ayrılığı vardır ve bunların birleşmelerine imkân yoktur. Ben bu iki menfaatli sulh sayesinde telif edilebileceğine kani olanlardan değilim. Zamanı belli olmamakla beraber bu iki zümre arasında yeni bir müsademe zühur edeceğine kani bulunuyorum.

Gelecek muharebenin başlangıcında Japonya şarkî Asyada daha ziyade yayılacaktır. Çini hiç olmazsa kısmen kendi hâkimiyeti ve nüfuzu altına alacaktır. Bunu yaptıktan sonra da sıra Rusyaya gelecek ve cihan harbi de o zaman çıkacaktır.

Fakat bütün bu inkişaf tekdüzel etmezden evvel daha bir çok hâdiselere şahid olacağız. İngiliz diplomasisi dünyayı kendi hükmü altında tutmak için daha bir çok manevralar yapacaktır. Belki de kendisini bu gâllenin haricinde tutmak üzere Japonya, Almanya ve İtalyayı başkaları ile vuruşturup kendisi seyirci mevkiinde kalmayı da temin edecektir.

Fakat her ne olursa olsun dünya karışmaya mahkûmdur. Hattâ İtalyanların de iştirakine mecbur kalacağı umumî bir harbe doğru gittiğimize de şüphe yoktur. İş yalnız bunun zamanını keşfedebilmektedir.

Muhittin Birgen

Beynelmille ş mendifer kongresi açıldı

Atina 16 (Hususi) — Beynelmille ş mendiferler kongresi dün açılmıştır. Yunan ş mendifer nazırı açılış nutkunu söylemiştir. Kongre başlıca beynelmille ticari nakliyatı kolaylaştırmak için tarifeler meselesini müzakere edecektir.

Resimli Makale:

✕ Görünüşü ihmal etmeyiniz ✕

Hiddetine çabuk mağlûb olan kavgacı, asık suratlı, bazan mürdümgriz, bazan faal, bazan sebatsız adamlardan bahsederken:

— Ne yapalım, karakteri böyle, fakat aslında iyi adamdır, deriz.

Bir insan için hayatta sadece «iyi» olmak kâfi değildir. Aynı zamanda «iyi» görünmek te lâzımdır. Dostlarımız bizi kusurlarımız ve meziyetlerimizle olduğumuz gibi kabul ederler, fakat unutmuyalım ki bitarafızın verecekleri hüküm sadece görünüşe göredir.

SÖZ ARASINDA

17 yavru birden Doğuran köpek

Bir doğumda 17 yavru birden doğuran bu ana köpek Nevyorklu bir çiftçinin en sadık hayvanıdır. Son günlerde işleri iyi gitmiyen çiftçi, ana köpekle yavrularını seyretmeğe gelen meraklılardan duhuliyeye alarak dünyalığını doğrultmaya başlamıştır.

Bir falcı Rokfellerin varislerini dava etti

Zoltun Entrey isminde bir Macar hey'etşinası geçenlerde ölen milyarder Rokfeller'in varisleri aleyhine bin dolarlık bir ücret davası açmıştır. Hey'etşinas dört sene evvel Rokfellerin falına baktığını ve 1937 senesinde öleceğini söylemekle beraber bu kadar uzun seneler yaşayabilmesinin kendisine verdiği nasihatler neticesi olduğunu iddia etmekte ve bunun için bin dolarlık ücretini istemektedir.

Amerikalı milyarderin varisleri bin dolar değil bin sent bile vermek istemediklerinden iş mahkemeye düşmüştür.

5 Birincikânun Avusturyada günüdür

Avusturyada pul meraklısı pek fazladır. Bunu bilen Avusturya posta idaresi, 5 birincikânun 1938 tarihini bugün olarak ilân etmiştir. O gün posta idaresi Viyanada bir pul sergisi açacak, burada şimdiye kadar Avusturya hükümeti tarafından çıkarılan posta pulları teşhir edilecektir.

HERGÜN BİR FIKRA

Ağlamıyayım da ne yapayım?

Hükümdarlardan biri gayet çirkinmiş. Yüzünü görmemek için sarayındaki bütün aynaları kaldırtmış. Nâsılsa aynalardan bir tanesi unutulmuş. Bir gün vezirile sarayda gezerken gözü bu aynaya ilişmiş, kendini aynada görünce ağlamaya başlamış. Vezir de onunla birlikte ağlamış.

— Haydi, demiş, ben çirkin yüzümü aynada gördüm de onun için ağlıyorum. Ya sen neye ağlıyorsun?

Vezir cevap vermiş:
— Hükümdarım, demiş, siz yüzünüzü bir kere aynada görünce ağlamaya başladınız. Ya ben onu her gün sabahtan akşama kadar görüyorum. Ağlamıyayım da ne yapayım?...

Mişine rastlanmamış Bir vahşet nümunesi

Amerika gazeteleri, inanılması zor olmakla beraber vukua gelmiş bir faciyanın bütün tafsilatını birer birer anlatıp duruyorlar. Hâdises şudur:

Spenser isminde bir Amerikalı vapur kaptanı karısından ayrılmak için teşebbüs ettiği boşanma taleblerinin boşa çıktığını görünce bir gün karısını alarak Hind Okyanusunu ıssız bir adasına götürüp bırakmıştır. Karısının rica ve niyazları hattâ boşanmak talebini kabul edeceği hakkındaki vâdlerine kat'iyen kulak asmayan kaptan Spenser yalnız bir senelik yiyeceğini de bırakmak ve adanın bir köşesinde içmeğe salih bir su göstermek merhametinde (!) bulunarak adadan uzaklaşmıştır.

Dört ay sonra bir gemi havanın şiddetinden dolayı bu ıssız adaya yanaşmak mecburiyetinde kalmıştı. Geminin tayfası adada dolaşırken Spenserin karısıyla karşılaşmışlardı. Kadın dört ay içinde vahşileşmiş ve çıldırılmış bir halde bulunuyordu.

Bu gemi adadan hareket ederken bu biçare kadını da beraber getirerek hükümete teslim etmiş ve hükümetin yakaladığı kaptan Spenser yaptıklarını itiraf etmiştir. Şimdi kaptan muhakeme edilmektedir.

Vahşi bir kurdla Ahbab olan adam

Bir kurdla ahbab olmak, herkesin kârı değildir. Eşe dosta da pek tavsiye edilemez. Buna rağmen Londra hayvanat bahçesinin kurd yetiştirme mütehassısı, Arabistandan getirilen bu yeni misafiri ile böyle burun buruna sürterek tanışmakta güçlük çekmemiştir.

Yağmurlu havalının şehir halkına verdiği zararlar

Bir Fransız istatistikçisi yağmurlu günlerin şehir halkı için çok zararlı olduğunu çıkardığı istatistikler ile göstermektedir. Kadın, erkek herkes yağmurlu günlerde çok şeyler kaybetmektedirler. Bir günde tramvaylarda, otobüslerde, otomobillerde unutulmuş şemsiyelerin adedi dört yüzü buluyor. Hemen bu adede müsavî kadın çantaları da bulunuyor. Şemsiyelerini unutmamağa uğraşan kadınlar çantalarını unutuyorlar. Erkekler de şemsiyelerini unutmuyalım derken şapkalarını unutuyorlar. Bundan başka yağmur nihayet kunduralarını bozuyor. Bocalarını berbad ediyor. Bu da büyük bir ziyandır.

İngilterede farelerle mücadele haftası

Geçen hafta İngilterede fareler ile mücadele haftası idi. İngilterede fareler aleyhine böyle bir hafta tahsis edilmesi bu hafta içinde yalnız farelerin öldürülmesi için olmayıp, aynı zamanda memleketlerinin en büyük düşmanı bulunan bu hayvanların imhası için lâzım olan en son usulleri ahaliye öğretmek içindir. 1919 da neşredilen bir kanun, bu hayvanların imhası için münasib gördükleri her hangi bir usulü tatbik etmek hakkını tanımıştır. Fare mücadelesi haftasında bütün sinemalarda «düşmanınız faredir» filmleri gösterilmekte ve koskocaman duvar ilanlarıyla farelerle mücadelenin muhtelif vasıtaları ahaliye öğretilmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Dünkü gazetelerden birinde, Şehir Meclisi içtimama aid haberler arasında gözümüze ilişen bir kısım var:

Caddelerde mangal yakmak meselesi münakaşayı mucib olmuş. Bazı âza evinde mangal yakacak yeri olmayanların mangallarını nerede yakacaklarını sormuşlar. Bunlara cevap veren âzadan biri:

— Evlerinde mangal yakacak yerleri olmayanlar da elektrik sobası tedarik etsinler, yahud da paltolarına bürünüp

otursunlar! demiş. Bu bize Fransa kraliçesi Mari Antuvanetin bir sözünü hatırlattı.

Mari Antuvanete:
— Halk yiyecek ekme bulamıyor!
Dedikleri zaman:
— Ekme bulamıyorlarsa pasta yesinler!
Demişti. Bizim Şehir Meclisi âzası arasında da Mari Antuvanet gibi düşünenler bulduğuna biz inanmak istemedik, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu İçin Bugün Konamadı

Kadınları dinlemekte Devam edelim!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bana kalırsa, böyle kurulmuş bir yardım cemiyetini dağıtmak ta faydalı bir hareket değildir. Fakat bu cemiyetin yaşamasına müsaade edilebilmesi için ancak bir çare görülebiliyorum:

Cemiyet, ismini, ve maksadını, tamamen değiştirmeli, ve kendisini, bugünkü adını ifade ettiği mânadan, daha doğrusu mânasızlıktan kurtarmalıdır!

★

Kadın terisi Bayan Nebahat Şerbetçi de, Şair Şükufe Nihalle hemfikirdir. O:

— Ben, diyor, bu birliğin ne mevcudiyetinden, ne de ne iş gördüğünden haberdarım. Eğer bu birlik, adının ifade ettiği büyük iddiaya uygun işler becerebilmiş olsaydı, şüphe yok ki bu derece silik, bu derece meçhul kalmazdı.

Binaenaleyh, bu birliğin mevcudiyeti, kadınlarımızın gururlarını iki cihetten rencide eder:

Evvelâ, bir «Kadınları Esirgeme Birliği» kurmak, kadınların, Darülacezeye sığınan biçareler kadar âciz görüldüğünü anlatır!

Sonra, kadınlar tarafından kurulmuş bir birliğin, bu kadar meçhul, bu kadar silik kalması, kadınların, bir yardım cemiyetini yaşatmak kabiliyetinden mahrum bulduklarını gösterir!

Halbuki, kadınlar ne o kadar âciz, ne de bu kadar kabiliyetsizdirler.

Ve bizi öyle görmeye, öyle göstermeye de hiç kimsenin hakkı yoktur.

Binaenaleyh, kendilerinde bu hakkı vehmedenler, haksız bir iş gören her vatanşın âkabetine mahkûm edilmelidirler!

★

İstanbul radyosunun klâsik Türk musikişisi hey'etinin kanunîsi Bayan Vecihe de, arkadaşlarımızın suallerine şu cevapları veriyor:

— Erkek, kadın, çocuk, bütün zayıfları, düşkünlere, işsizlere, biçarelere, yerşizlere esirgeyen bir cemiyete, hattâ bir değil, bir cemiyete sade ben değil, vicdanlı, mehlî metil her vatandaş candan taraftardır.

Fakat yardıma muhtaç biçarelerin içinden sade kadınlara el uzatmak her şeyden evvel, kadımlığın pâyansız şefkatine uymayan bir hodbinliktir.

Vazgeçin fazlasından... Kadınlarımızın, bahsettüğünüz birliğe tarafdar olabilmeleri için, bu hodbinliği kabul etmeleri lâzım! Sorarım size: Ana olmak istidadında doğmuş bulunan kadınların, bunu kabul edebilmelerine imkân var mı?

Gene İstanbul radyosunun san'atkarlarından Bayan Fâhîre Refik de bu birliğin aleyhtarlarından. Ona sorarsanız:

— Şimdi, diyor, kadınları esirgeme birliği, adından da anlaşıldığı gibi sade kadınları esirgeyecek.

O takdirde, erkekler:
— Mademki, diyecekler, kadınlar sefalet ve zaruret karşısında müşterek, ve müteahhid bir cephe kuruyorlar, biz ne bekliyoruz? Hemen bir «Erkekleri Esirgeme Birliği» kuralım. Onlar sade kendi hemcinslerine yardım etsinler, biz de sade kendi hemcinslerimizin ellerinden tutalım!

O takdirde ne olacak? Bahsettüğünüz bu «Birlik» yüzünden ortaya bir «İklik» çıkacak! Ve biçare kadınlar, hiç bir faydasını tatmadıkları bu birliğin bir çok zararlarını görecekler!

Binaenaleyh, bana sorarsanız, yapılmaması lâzım gelen hareket, kadınlarımızı, kadınları esirgeme birliğinden esirgemektir!

N. S.

TAKVİM

İKİNCİYEŞRİN

Rumi sene 1353	17	Arabi sene 1356
2 ci Teşrin 4	Resmî sene 1937	Kasım 10

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ	Ramazan				İMSAK
S. D.	13				S. D.
2 10					12 17
6 50					5 07

Öğle		İkinci		İFTAR		Yata:	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
7 09	9 44	12 —	—	1 35	—	—	—
Z. 11	59	14	34	16	50	18	25

Çocuğundan hürmet görmek istersen annene, babana hürmet et!

TELGRAF HABERLERİ

Japon gazeteleri İngiltereye karşı ateş püskürüyorlar

Japon parlamentosu âzaları hükümetten 9 devlet paktının mefsuh addedilmesini istediler

Londra 16 (Hususi) — Japon gazeteleri, dün Brükselde Uzakşark konferansı tarafından kabul edilen karar suretini şiddetle tenkid etmekte ve bilhassa İngiltereye karşı ateş püskürmektedirler.

Gazeteler, İngilterenin Çine yardım ettiğini ve Japonlarla başbaşa görüşmesini istemediğini yazmaktadırlar.

Tokyo 17 (Hususi) — Parlamento azası bir ekseriyet kararla dokuz devlet paktının mefsuh addedilmesini hükümetten istemiştir.

Bunun sebebi Çin - Japon ihtilâfına yabancı devletlerin karışmaları ihtimalinin önüne geçektir.

Londra 16 (Hususi) — Tokyodan bildirildiğine göre, Chang - hai'da Japon kıtaatı büyük bir kısmı Kunshan - Soochow - Wushi demiryolu boyunca ve diğer kısmı Tatsang - Chang-

hu yolu boyunca ric'at etmekte bulunan Çin ordusunu hiç durmaksızın takip etmektedir.

Nankin 16 — (Çin ajansı bildiriyor) — Şanghai - Hangşov demiryolu boyunca iki mühim stratejik mevki olan Fengsin ile Kaşan'ın istirdadından sonra, Çin kıtaatı şiddetli bir müdafaa teşkil ve düşman kıtaatına karşı mukabil taarruza ânâde takviye kıtaatı tahşid etmişlerdir.

Şimangdan bildirildiğine göre bir Çin taburu 14/15 gecesi Hopeldeki Hautan Japon tayyare meydanına hücum ederek altı tayyare, bin benzin fıçısı ve bir çok bomba tahrib etmiştir. Çin seyyar kuvvetleri Pekin - Hankeu demiryolu nun doğu tarafında büyük bir faaliyet gösteriyorlar. Bu kuvvetler demiryoluna yalnız 15 kilometre mesafede bulunan müteaddit mahalleri geri almışlardır.

Filistinde İngilizlerle Arab çeteleri arasında ilk çarpışmalar oldu

Tecavüzler devam ediyor, Kudüsde bir polis memuru daha yaralandı

Hayfa 16 (A.A.) — Tayyarelerden ve polis kuvvetlerinden de yardım gören üç İngiliz bölüğü, dün Safed civarındaki dağlarda Arap âsilerinin kuvvetli bir çetesini araştırmaya başlamışlardır.

Dün şiddetli tüfek sesleri işitilmiştir. Bunlar, çete ile temas edilmiş olduğuna delil addedilmektedir.

Hayfa 16 (A.A.) — İngiliz kıtaatı

ile vukua gelen bir müsademede üç haydudun maktul düşmüş olduğu haber verilmektedir. Bir İngiliz neferi, hafif surette yaralanmıştır.

Kudüs 16 — Pazartesi günkü hâdisse üzerine hükümet makamları ciddi tenkil tedbirleri almışlardır.

Dün öğleden sonra Kudüs'de bir Arap, bir polis memurunu yaraladıktan sonra firar etmiştir.

İngiliz - Alman müzakereleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Berlin 17 (Hususi) — Lord Halifax bu sabah buraya gelmiş, karşılanmıştır.

Neler görüşülecek?

Londra 16 (Hususi) — Lord Halifax Almanyada şu meseleler hakkında Almanyanın kat'i vaziyetini anlamaya çalışacaktır:

1 — Almanyanın eski müstemlekeleri hakkında ileri sürdüğü talebin genişlik derecesi,

2 — Uzakşark harbine nasıl nihayet verilebileceği,

3 — İspanya işinin tasfiyesi şekli hakkında düşüncesi,

4 — Komünizm aleyhdarlığı muahedesinden beklenen neticeler.

Alman gazetelerine göre

Berlin 16 (Hususi) — Gazeteler Lord Halifax'ın ziyareti münasebetle fazla hararetli görünmemektedirler. Umumî nitebalar göre bu ziyaretin Alman - İtalyan iş birliğinde bir gedik açmak gibi gizli bir gayeye asla varamayacağı, Almanyanın umumî meseleler hakkında ne düşündüğünü tesbit için bundan 2 yıl evvel Ren meselesinde olduğu gibi Berlin kabinesine bir sual listesi verilmesinin de kat'iyyen mevzuu bahsalamayacağı muhakkaktır.

Lord Halifax'a kimse refakat etmiyor

Londra 16 (Hususi) — Lord Halifax Berlin hareketinden evvel, hariciye nazırı Eden ile tekrar görüşmüştür.

Alman sefiri Von Ribbentrop tarafından Victoria istasyonunda teşyi edilen Lord Halifax, sefirle de bir mülâkatta bulunmuştur.

Lord Halifax'ın seyahati hususî mahiyette olduğundan kendisine hiç kimse refakat etmemektedir. Lord Halifax Hitlerden başka general Göring ile de görüşecektir.

Bir tebliğ neşredilecek

Evvelce söylendiği gibi, bu görüşmeler sona erdiğinde bir tebliğ neşredilecektir.

Roma ve Paris

Alman ricalile Halifax arasında cereyan edecek olan müzakereler hakkında, Paris ve Roma hükümetleri muntazaman haberdar edileceklerdir.

Konuşmalar daha başlamadan, Fransız hariciye nazırı Delbos vaziyete mut-

tafi bulunmaktadır.

Halifax Romaya da gidecek mi?

Londra 16 (Hususi) — Lord Halifax umumî dünya işlerini tasfiyede Almanyanın işbirliğini temin etmek noktasında Almanyada iyi bir intiba kazandığı takdirde pek yakın bir zamanda Romaya da yollanacaktır. Romada tpki Berlinde olduğu gibi İspanya, Uzakşark, komünizm karşı ittifak mısaki meseleleri üzerinde ne şekilde bir anlaşma temin edilebileceği tetkik edilecek, bunu müteakib İngiltere ile İtalyanın hususî münasebetlerinin samimileştirilmesi noktası üzerinde görüşülecektir.

İngilterenin İtalyadan istediği hususat şunlardır:

1 — İngilterenin Akdenizde malik olduğu hususî menfaatlerin tanınması.

2 — Mısırdaki, Filistinde ve Lehis tında İngiltere aleyhinde yapılmakta olan propagandalara nihayet verilmesi.

3 — Bingazi'nin Mısır hududu civarında ahvalin mazur göstermeyeceği derecede mühim askeri kuvvetler bulundurulmasından çekinilmesi.

İngiltere bu şartların kabulüne mütevakıf olarak İtalyanın Habeş istilasının Uluslar Kurumunda tasdikini temin edecektir.

Mülâkat cuma günü

Londra 16 — Lord Halifax'ın Berlin seyahati Londra gazetelerinin komanterlerine hâkim olmaktadır.

Times diyor ki:

Bugün Almanyaya gitmekte olan Lord Halifax Berlinde iki gün kalacaktır. Hitlerle mülâkatı herhalde cumaya olacaktır.

Milletler Cemiyeti

Daily Express gazetesinin de haber aldığına göre Berlin mülâkatında Milletler Cemiyetinin tensiki ve mandaların yeni bir tevzii meselesi de görüşülecektir.

Avdet günü

Londra 16 (A.A.) — Lord Halifax Berlin hareket etmeden biraz evvel, pazartesi günü Berlinden dönmüş olacağı bildirilmiştir.

İngiltere iâşe Mıntakalarına Ayrıldı

Londra 16 (Hususi) — Umumî harb senelerinde olduğu gibi, İngiltereyi muhtelif iâşe mintakalarına ayırmağa karar verilmiştir.

Bu taksimata dair kanun lâiyhası bugün Avam Kamarasında müzakerede edilmiştir.

Lâiyhaya göre, Londra hariç olmak üzere, İngiltere on beş mntakaya ayrılmıştır. Bu mintakaların iâşesine memur heyetler daha şimdiden teşekkül etmiştir.

Hava hücumlarına karşı korunma tedbirleri de takviye edilecektir.

Gönüllüler Meselesi

Sovyetler de ademi müdahale komitesinin kararını kabul ettiler

Londra 16 (Hususi) — On günlük bir tatilden sonra ademi müdahale tâli komitesi bugün tekrar toplanmış ve İspanyadaki gönüllüleri geri çekmek meselesinde kontrol işinin takviyesi görüşülmüştür.

Sovyet başmurahtası Masky, hükümetin yeni vaziyetini izah ederek, diğer devletler gibi Sovyet Rusya'nın da gönüllüler meselesinde takip edilecek hattı harekete intibak ettiğini beyan etmiştir.

Yani, Sovyetler de 4 İkinciteşrinde kararlaştırılan esasları kabul etmektedirler.

Vazifeye tayin edilen yeni baytarlar

Ankara 17 (Hususi) — Ziraat Vekâleti veteriner fakültesi mezunlarından mühim bir kısmını muhtelif memuriyetlere tayin etmiştir. Bunlar stajiyer olarak çalışacaklardır.

Yaşar, Akagündüz, Mehmed Arif, İhsan, Vahid ve Fahreddin, etlik laboratuvarına, Hüseyin Behcet, Fehim ve Şükrü ziraat enstitüsüne, Halil ve Ziya Pendik bakteriyolojihanesine, Rasim Aktuna Erzincan serom müessesesine, Ömer Osman, Sadi ve Bekir Karacabey harasına, Nazım ve Hüsnü Sultansuyu harasına, Mehmed Erzurum aygır deposuna, Mehmed Sabri, Bürhan ve Şükrü Çifteler harasına, Mehmed Ali ve Bürhan ziraat enstitüsüne, Fikri Kars veterinerliğine, Salih Ali, Yavuz ve Ahmed Refik Çukurova harasına, Timur İnanlı aygır deposuna tayin edilmişlerdir.

Çivi narhı kaldırıldı

Ankara 17 (Hususi) — Çivi ve çivi tel narhının bu ayın on sekizinci gününden itibaren kaldırılması kararlaştırılmıştır.

Bu Sabahki Gazetelerde

Gördüğümüz Fıkırlar

Cumhuriyet — Yunus Nadi bugünkü başmakalesinde İstanbul imarından bahsetmektedir. Atatürk'ün Meclisin açılması münasebetile söylediği tarihi nutukta bu noktaya temas etmesini mevzuu bahsederek diyor ki:

«Madem ki devlet bütçesi İstanbul imarına iştirak edecektir, İstanbulluların da bu hamleye hiç olmazsa o nisbette kendilerinin katılması muvafık sayılır.»

★

Tan — Ahmed Emin Yalmanın bugünkü başmakalesinin serlevhası «Akılları gözlerinde olanlar»dır. Ahmed Emin bu yazısında bir köyde yaptığı gezintiyi ve köylülerin düşüncelerini anlatıyor ve köylüde hâsıl olan yeni «kulağıle işittiğine değil, gözlerle gördüğüne inanmak» hassasının şehirlilere sırayetini temenni ediyor.

★

Kurun — Asım Us «Kocaeli valisi nasıl çalışıyor?» isimli başmakalesinde İstanbul belediye reisi muavini iken iyi bir belediyececi olarak tanınan Kocaeli valisinin şimdi de iyi bir idareci olduğunu söyledikten sonra, «Binbir tane» yahut «Cumhuriyet buğdayı» ismi verilen fazla verimli bir buğday cinsinin Kocaeli havâlisinde fazla mikyasta yetiştirilmesi için nasıl çalışıp muvaffak olduğunu; meyya ve sebze ziraatı için Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü meyvacılık ve sebzeçilik mütehassısını izmitte davet ederek tedkikat yaptırdığını, mütehassısın tavsiyesile Ariflyede kurulmakta olan meyya istasyonundan nasıl istifade edilebileceğini yazmakta ve valinin çalışmalarından takdirle bahsetmektedir.

Fransız - Suriye Muahedesinde Güçlükler

Suriye Başvekili tekrar Parise gidiyor

Şam 16 (A.A.) — Başvekil Mardam bey, pazartesi günü parlâmentoda Fransız - Suriye muahedesinin tasdiğinde çıkan güçlükleri bertaraf etmeye uğraşmak üzere bu ayın sonuna doğru Parise gideceğini söylemiştir.

Menemencioğluna ameliyat yapıldı

Ankara 16 (Hususi) — Hariciye sıyasî müsteşarı Numan Menemencioğluna bugün altıda Nümune hastanesinde profesör Nissen tarafından yapılan ameliyat muvaffakiyetle neticelendi. Menemencioğlu akşam üzeri evine nakledildi. Sıhhi ahvali memnuniyete şayandır.

Makineye verilirken

Yurt, ziraî mintakalara ayrılıyor

Bu maksatla bir komisyon teşkil edildi ve işe baş'adı

Ankara 17 (Hususi) — Atatürk'ün Kamutaydaki senelik nutkunda işaret ettiği veçhile yurdun ziraat mintakalarına ayrılması için tedkikler başlamıştır. Bu maksatla bir komisyon teşkil olunmuştur.

Komisyon meteoroloji işleri direktörü Tevfiğin reisliğinde ziraat işleri umum müdür vekili, mutahassıs baytar Naki Cevad, bağcılık şubesi müdürü İhsan Meyvacılık şubesi müdürü Hikmet, orman şube müdürlerinden Ali Kemal, ziraat mütehassısı profesör Kristiyanzi, pamuk mutahassısı Bayodan mürekkebtir. Bu komisyon mmntakaların hususî yetlerine göre toprak tevzii ve çiftçi kalkınmasına dair ziraî tedbirler de gösterecektir.

Almanya'ya gönderilen deniz makinistleri

Ankara 17 (Hususi) — Almanyada yapılmakta olan yeni ticaret gemilerimizin inşaatına nezaret etmek üzere Ekonomi Bakanlığı mutahassıslarından kaptan Bürhaneddin ve mühendis Naci dün akşam buradan Almanyaya hareket etmişlerdir. İnşaatı takip ve vapurların memleketete getirilmesini temin için ayrıca altı makinist de yakında Almanyaya gideceklerdir.

Bunlar Ege başmakinisti Baha, Anafartalar başmakinisti Lutfi, Bartın başmakinisti Âdil, Tari ikinci makinisti Nuri, üçüncü makinisti Nevzad, Çanakkale üçüncü makinisti Mehmeddir.

Macdonaldın naşi kruvazörle İngiltereye götürülüyor

Londra 17 (A.A.) — Apollo kruvazö-

Bir hava faciası

Bir yolcu tayyaresi düştü, 11 kişi öldü

Ölenler arasında bir prens, refikası, annesi, iki oğlu var

Brüksel 16 (A.A.) — Frankfortdan Londraya giden muazzam yolcu tayyaresi, Ostende civarında sis dolayısıyla bir fabrikanın bacasına çarpmış ve yere düşerek yanmıştır. Sekizi yolcu ve üçü mürettebat olmak üzere on bir kişi ölmüştür. Ölenler arasında da prens de Hossa refikası, annesi ve iki oğlu da vardır.

Yugoslavya, İtalya imparatorluğunu resmen tanıdı

Roma 16 (A.A.) — Yugoslavya sefiri Bosko Kristić, bu sabah Krala itimadnamesini vermiştir. Bu itimadname, İtalya kralı ve Habeşistan imparatoruna hitaben yazılmıştır.

Yugoslavya'nın 25/3/937 tarihli itilâfin imzası esnasında İtalyan hükümdarının İtalya kralı ve Habeşistan imparatoru sıfatını tanıdığı bildirilmiştir.

Fransa, Almanyayı protesto etti

Paris 17 (Hususi) — Almanların Havas ajansı mümessilini memleketi terkedemeleri üzerine Fransanın Berlin elçisi François Poncet dün Alman hariciye nazırı Von Neurath'ı ziyaret ederek Almanyanın İttihaz etmiş olduğu bu hareketi, hükümet namına protesto etmiştir.

Mareşalin tetkikleri

Şehrimizde bulunan Mareşal Fevzi Çakmak dün maiyetinde deniz erkânharbiyesi ile bazı zevat bulunduğu halde Tersanede yapılmakta olan iki denizaltı gemisi inşaatını gözden geçirmiştir.

Uğur vapuru bir kaza atlattı

Denizyolları idaresinin Uğur vapuru İzmitten gelirken Tuzla önlerinde bozulmuş, demirlemişti. İdarenin Kocaeli vapuru derhal Tuzlaya gitmiş, Uğuru bağlamış ve İstanbula kadar çekerek getirmiştir.

Makineye verilirken

Yurt, ziraî mintakalara ayrılıyor

Bu maksatla bir komisyon teşkil edildi ve işe baş'adı

Ankara 17 (Hususi) — Atatürk'ün Kamutaydaki senelik nutkunda işaret ettiği veçhile yurdun ziraat mintakalarına ayrılması için tedkikler başlamıştır. Bu maksatla bir komisyon teşkil olunmuştur.

Komisyon meteoroloji işleri direktörü Tevfiğin reisliğinde ziraat işleri umum müdür vekili, mutahassıs baytar Naki Cevad, bağcılık şubesi müdürü İhsan Meyvacılık şubesi müdürü Hikmet, orman şube müdürlerinden Ali Kemal, ziraat mütehassısı profesör Kristiyanzi, pamuk mutahassısı Bayodan mürekkebtir. Bu komisyon mmntakaların hususî yetlerine göre toprak tevzii ve çiftçi kalkınmasına dair ziraî tedbirler de gösterecektir.

Almanya'ya gönderilen deniz makinistleri

Ankara 17 (Hususi) — Almanyada yapılmakta olan yeni ticaret gemilerimizin inşaatına nezaret etmek üzere Ekonomi Bakanlığı mutahassıslarından kaptan Bürhaneddin ve mühendis Naci dün akşam buradan Almanyaya hareket etmişlerdir. İnşaatı takip ve vapurların memleketete getirilmesini temin için ayrıca altı makinist de yakında Almanyaya gideceklerdir.

Bunlar Ege başmakinisti Baha, Anafartalar başmakinisti Lutfi, Bartın başmakinisti Âdil, Tari ikinci makinisti Nuri, üçüncü makinisti Nevzad, Çanakkale üçüncü makinisti Mehmeddir.

Macdonaldın naşi kruvazörle İngiltereye götürülüyor

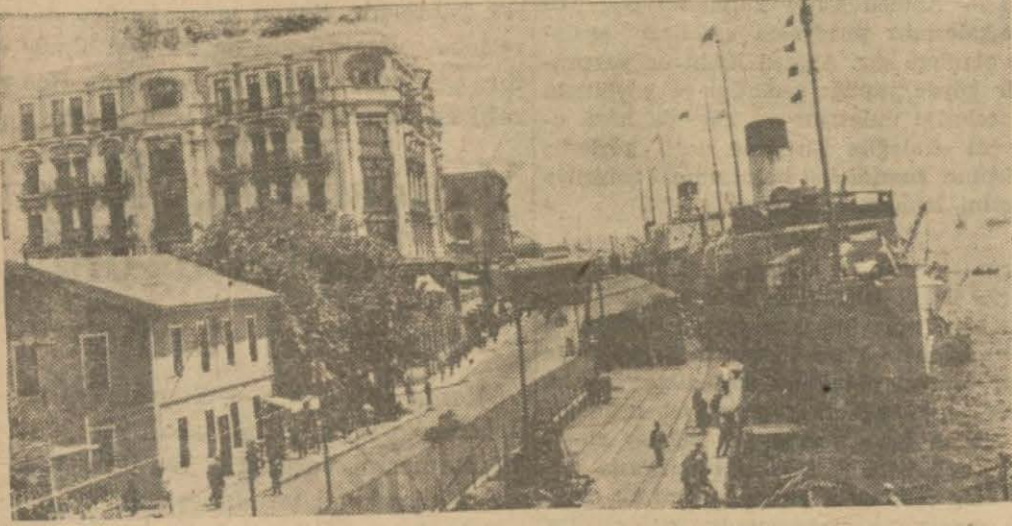
Londra 17 (A.A.) — Apollo kruvazö-

Galata rıhtımı güzelleşiyor

Yeni yolcu salonuna konacak elektrikli işaretler seferdeki vapurların hangi denizlerde ve hangi noktalarda bulunduğunu gösterecek

Galata rıhtımının şimdiki hali

Deniz, gümrük ve liman işlerinin bir birlik içinde cereyan etmesinin teminine çalışılırken ne tesisatın bulunduğu gümrükler ve liman idaresi binalarile deniz ticaret müdürlüğü binasının İstanbul limanına, yeni yapılacak yolcu salonu ve antrepoları birlikte, güzellik vermesi çareleri araştırılmaktadır.

Heride Çinli rıhtım ve merkez rıhtım hanlarının harici kısmında bazı yenilikler yapılarak şekilleri güzelleştirilecektir. Aynı zamanda deniz ticaret müdürlüğü binasına da yeni bir şekil verilmesi için proje hazırlanmıştır. Bu binanın yanında bir park yaptırılmaktadır. Binanın yan cephesi de ön cephesi gibi olacak. Denize bakan şimdiki cephe muhafaza edilmele beraber asil cephe yandan olacak ve parktan binaya girilecek. Tadilâta yakında başlanacaktır.

Yolcu salonunda neler bulunacak?
Yolcu salonunun temeli bugünlerde atılacaktır. Salonda gerek seyahlara, gerekse diğer yolculara her türlü kolaylıkların gösterilmesi kararlaştırılmıştır. Bu itibarla binada kambyo muamelesi için Merkez Bankasının bir şubesi, ticaret işlerinde kolaylık temin etmek üzere Türkofis şubesi, postahane, otomatik telefon odaları, turing klüb şubesi, liman istihbarat bürosu, inhisarların bir şubesi, memleket eşyaları dairesi bulunacaktır.

Poliste :

Bir kız mangalda ısınırken yandı
Kuruşmede Orman sokağında 10 numaralı evde oturan kömür amelesinden Hakkın kızı Beş yaşındaki Emine bahçede yanmakta olan mangalda ellerini ısırtırken etekleri tutuşmuş ve vücudunun muhtelif yerlerinden yanmış, tedavi için Balat hastanesine kaldırılmıştır.

Bir kız yemek tenceresine düştü, yandı
Hasköy Kalaycıbağçe 8 numarada oturan Muharrem kızı dört yaşında Mücellâ, evde kazaan yemek tenceresine düşerek muhtelif yerlerinden yanmış, tedavi için Balat hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çocuk arkaçaşının belkemiğini kırdı
Cağaloğlu orta mektep talebesinden Derviş aynı mektep talebesinden Doktor Kemal oğlu Oğuz İtmele suretile yere düşürerek bel kemiğinin kırılmasına sebebiyet vermiş, Oğuz hastaneye kaldırılmış, Derviş yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir kız denize düştü
Dün öğle üzeri Hasköy İskelesinden kalan 9 numaralı vapurla Köprüye gelmekte olan ve Balatta Hacı İsa mahallesinde oturan Avram kızı Beki Şirketihayriye fabrikası önünde başının dönmesi neticesi denize düşmüş, fakat kurtarılmıştır.

Konferans ve Kons-r
Şişli Halkevinden: İkinci teşrinin 19 uncu Cuma günü akşamı saat 21 de Halkemizde operatör Kemal Öke tarafından (Kanser buluşması?) adında mühim bir konferans ve Kolonya konservatuarından mezun Cella Enis Oza tarafından Halk Türküleri söyleyecek ve bir konser verilecektir. Herkes gelebilir.

Pek yakında.....
3 MODERN KIZ
filminin yıldızı
DEANNA DURBİN'i
takdir nazarlarile seydede-
ceksiniz.

Ayrıca binanın üstündeki kuleye bir telsiz konacak, vapurların seyirleri takib olunacaktır. Yolcularını salonda bekleyenler, elektrikli işaretlerle vapurların nerelerde olduklarını da öğreneceklerdir.

Feribot işi

Feribot işi de tedkik edilmektedir. Bu hususta dört grubun hükümete ayrı ayrı tekliflerde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Kömür depoları

Asri kömür depoları projesi İktisad Vekâletince tedkik olunmaktadır. Projenin bir aya kadar tasdik edilmesi beklenmektedir. Bundan sonra inşaata geçilecektir.

Deniz vasıtaları yenileştirilecek

Tahmil ve tahliye işlerinde kullanılan mavnaların tamamile demir saçlardan yaptırılması kararlaştırılmıştır. Fabrikalar idaresine üç saçtan tekne siparişi edilmiştir. Bunlar nümune olarak yaptırılmaktadır. Tecrübelerden iyi neticeler alınırca diğerleri ismarlanacaktır.

Limanda iş kanunu

İstanbul liman idaresi umumî müdürü Raufi Manyasinin riyasetinde dün şube müdürleri toplanmışlar ve iş kanununun liman amelesi hakkında tatbikatı etrafında görüşmüşlerdir. Dahill bir talimatname hazırlanacaktır.

Müteferrik:

Borsada vaziyet

Türk borcu tahvilleri, dün yeniden 30 kuruş kadar yükselmiş ve 15,05 lirada kapanmıştır. Londra borsasında, dün, Fransız francı üzerinde 22 santim kadar bir tereffü kaydedilmiştir.

Dolar dün de takriben yarım çent kadar düşmüş, alış fiatı 122, satış fiatı 126 kuruş olarak muamele görmüştür.

Borsa haricinde altın 1085 kuruşa kadar satılmıştır.

Zambako Paşa mükafatı

Türk Tib cemiyetinde bir toplantı yapılmış ve bu toplantıda doktor Zambako Paşa mükafatına aid talimatnamenin neğri kararlaştırılmıştır.

Düyunu umumiye komiseri geldi

Düyunu umumiye komiseri Ali Rıza, Paristen şehrimize gelmiştir. Ankaraya giderek Ünitürkün kupon tediyaı hakkında hükümete izahata verecektir.

Hariciye Vekili şehrimizde

Dün sabah Ankaradan şehrimize gelen Hariciye Vekili T. Rüçdü Aras Haydarpaşadan doğru Perapalas oteline gitmiş, öğleden sonra bazı hususî ziyaretlerde bulunmuştur.

Hariciye Vekili bir kaç gün şehrimizde kalarak, dişlerini tedavi ettirecektir.

Ekmek fiatı

İstanbul belediyesinden: Teşrinisanının 17 nci çarşamba gününden itibaren birinci ekmek on kuruş otuz para, ikinci ekmek on kuruş, francala on beş kuruştur.

JENNY

Az alkollü içkilerin fiati inecek

Hükümet, hayatı ucuzlatmak yolunda her koldan tedkikler yaptırmaktadır. Bu arada inhisar maddeleri de bulunmaktadı. Bu işle bizzat inhisarlar umum müdürü Mitat Yenel meşgul olmaktadır.

Inhisar maddelerinden bira, şarab gibi hafif alkollü içkilerde mühim tenzilât yapılması esas itibarile kararlaştırılmıştır. Şarablarda eskiden de bir tenzilât yapılmıştı. Bu seferki tenzilât ile fiatlar bir mikdar daha düşürülecektir.

Bu maddelerde ne mikdar tenzilât yapılacak tedkik olunmaktadır. İş varidatı taallük ettiğinden bunu telâfi edecek şekil aranmaktadır. Prencip şudur:

«Varidatın heyeti umumiyesini sarsımyacak şekilde hafif alkollü içkilerde tenzilât yapılacaktır. Ve bu tenzilâtın bir kısmı satış fazlahığı ile giderilecektir.»

Alkollü çok içkilerde tenzilât mevzuubahs değildir. Esasen hafif alkollü bira ve şarab gibi içkilerde tenzilât yapılınca bu içkilere karşı rağbetin artacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Halkın sıhhati noktasından da bu cihet iyi görülmektedir.

İçki ihraç edilemiyor

İçkilerimizin ihracatı için yapılan bazı teşebbüsler müsbet bir netice vermemiştir. Bunun başlıca iki sebebi vardır:

1 — Her memleket iklimine göre içki imal etmektedir. Meselâ Almanlar bira ve şarab, Fransızlar şarab, konyak, İngilizler viski, Ruslar votka gibi ağır alkollü içkiler ve Balkan devletleri kendilerine mahsus içkiler imal etmektedir.

2 — Bu memleketlerden bir kısmı aynı zamanda ihraçatçıdır. Bu vaziyet karşısında cenub memleketleri kalmaktadır. Fakat Mısırdaki rakı satışı için yapılan tecrübeler de menfi netice vermiştir. Çünkü oranın sıcaklığına karşı rakı ağır gelmektedir. Bu sebeble bu sene içki ihracatı olmamıştır.

Sigaralarda tenzilât yok

Tütün ve sigara fiatlarında tenzilâta lüzum görülmemiştir. Bunun da sebebi köylüye kadar her cins sigaranın mevcut olması ve ucuz sigara tiplerinin bolluğudur.

Tütün ihracatımız

Tütün ihracatımız çok iyidir. Bu işle meşgul olan Türk tütün limited şirketi sermayesini 1 milyon liradan 2 milyon liraya çıkarmıştır.

Vakıf memba suları için yeni kararlar

Vakıflar idaresine aid zeytinlik, orman ve memba sularının ıslahat ve hali hazır teşkilâtının tevsi için 400 bin liralık bir tahsisat verilmiştir. Bu tahsisatın 200 bin lirası memba işlerinin ıslahatına ve mütebaki 200 bin lira da orman ve zeytinliklerin tevsi ve inkişafına sarfedilecektir. Memba sularının teşkilâtının tevsi faaliyetine başlanmıştır ve Almanya'ya 56 bin marka son sistem bir makine sipariş edilmiştir. Bu makine el dokunulmaksızın müteaddid çaptaki şişeleri yı-

kayacak, dolduracak ve şişenin ağzını kapsüllüylek istif edecektir. Makine şubat ayı nihayetinde memleketimize gelmiş bulunacaktır. Sureti mahsusada sipariş edilen makine geldikten sonra şimdiki memur adedi çoğaltılacak ve dünyada eşi bulunmayan bu güzel sularımız kapalı şişeler içinde satışa çıkarılacak ve bunun muntazam bir surette temini için muhtelif semtlerde satış yerleri açılacaktır.

Donanma piyangosu

Donanma Cemiyeti ikramiyeli tahvilât piyangosunun 15/11/1937 günü yapılan 65 inci keşidesinde ikramiye ve amorti isabet eden tahvil numaralarını gösterir cetveldir.

Keşidede itfa olunan tertib numaraları
1448 1895 3020 3352 4291 5129 5585 5661 8445 8738 8874 9521

İkramiye isabet eden numaralar

İkramiye T.L.	Tertip No:	Sıra No:
1000	1895	99
150	9521	37
50	1448	38
50	5661	12
10	8874	75
10	5585	59
10	9521	25
10	8445	61
10	5129	38
5	3352	87
5	8738	28
5	5129	90
5	9521	58
5	4291	29

Baladaki tertiblerin hizalarında gösterilen sıra numaralarından mütebaki aynı tertiblerin diğer sıra numaralarına ve 3020 No. lu tertibe kâmilan amorti isabet etmiştir.

İkramiye ve amorti bedelleri 22 İkinciteşrin 1937 tarihinden itibaren tediye edilecektir. Amorti bedeli beher tahvil için bir Türk lirası ve yirmi kuruştur.

Şehir Tiyatrosu
Dram kısmı Tepebaşı
Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20,30 da
İSPANYA
BAHÇELERİNDE
3 perde

Yakında: Kral Lir

Operet kısmı eski Fransız tiyatrosunda

Bu akşam saat 20.30 da

ATEŞ BÖCEĞİ

Çocuk kısmı

LAFONTEN BABA

ERTUĞRUL SADI TEK

TIYATROSU

BAKIRKÖY'de

Cuma günü akşamı

Çamurda Zambak

Vodvil 3 perde

JENNY

TÜRKİYEDE İLK DEFA İKİ GÖRÜLMEMİŞ FİLM BİR PROGRAMDA 1 - KALPAZANLAR ÇETESİ

Baş rollerde: Chester Morris
Margot Graham
2 - ATEŞ TABURU

JACK HOLT'un en büyük muvafakiyeti. Kudretli ve muazzam bir filmi

BUGÜN
ALKAZAR
sinemasında başlıyor
Bu iki büyük filme İlaveten
Yerinde çekilmiş sesli ve sözlü

EGE
MANEVRALARI

BU AKŞAM **MELEK**'te • YARIN AKŞAM **SARAY**'da

Alman sinemacılığının şaheseri - Beyaz perdenin gözbebeği
Büyük Bestekâr **PUÇÇINI**'nin ölmez operası

LA BOHÈME
MARTHA EGGERTH-JEAN KIEPURA

ve halkımızın sevgilisi, en meşhur iki büyük komik

PAUL KEMP ve THEO LINGEN

DİKKAT: Bu geceki müsamere için biletler **MELEK** gişesinde, yarın akşam verilecek müsamere için, **SARAY** gişesinde satılmaktadır. Fiatlara zam yoktur.

MELEK gişesi bugün sabahattan itibaren açıktır. Localar tamamen satılmıştır.

Bu akşam **SÜMER** sineması

Sayın müşterilerine, iki saatlik bir Çıgan musiki ziyafeti veriyor. Meşhur RODE SANDOR çıgan orkestrasının

iştirakile şah yıldız **LUPE VELEZ**'in son temsili

ÇIGAN MELODİSİ

filminde dünyanın en büyük çıgan musiki parçaları ile WEBER'in (INVITATION A LA VALSE) ı dinleyiniz.

İlaveten: Türkçe sesli ve sözlü

BÜYÜK EGE MANEVRALARI

Büyük şef **ATATÜRK** vesair büyük şahslarımızın tabii seslerini dinleyeceksiniz.

MEMLEKET HABERLERİ

Fethiye'nin bütün sokakları betona tahvil edildi

Fethiyeden bir görünüş

Fethiye (Hususi) — Akdenizin maden memleketi olan Fethiye, uzun bir körfezin sonunda, gayet mahfuz bir liman içerisinde, bir ovanın düz sahası üzerinde kurulmuş bir kasabadır. Sağında dağlara giden yeşil bir ova, arkasında, tarihî harabeler bulunan bir tepe vardır. Emsalsiz limanı ve dağlarındaki sayısız çam ağaçlarıyla, Fethiye, cidden emsalsiz bir manzara arzeder.

Fethiye'nin tabii zenginlik ve güzelliği...

Hasankalede bir vak'a

Ölen bir çocuğun kabrinde dirildiği şayi oldu

Hasankale (Hususi) — 17 yaşında Muharrem isminde bir çocuk banyoda kalb keskesinden ölmüş ve defnedilmişti. İki gün sonra kasabada bir şayia doğmaya başlamış, Muharrem'in kabrinde bağırarak istimedat ettiği söylenmiştir. Bunun üzerine bir çok kimseler giderek kabri açmışlar, fakat Muharrem'in ölü olduğunu, kendisinin bir aralık dirilip istimedat ettiğine dair de bir alamet bulunmadığını; görmüşler ve kabri kapayıp geri dönmüşlerdir.

Bir otomobil devrildi, dört kişi yaralandı

Manisa (Hususi) — Görüdü belediyesine mukayyed şoför Mehmed'in idaresinde bulunan otomobil kazaan devrildi. İçinde bulunan Halil ve kardeşi Nurullah ve Mehmed oğlu Ali ile Hakkı vücutunun muhtelif yerlerinden hafif surette yaralanmıştır. Şoför Mehmede bir şey olmamıştır.

Hayrebolu ve Malkaranın kurtuluşu

Tekirdağ — Hayrebolu ve Malkaranın kurtuluş bayramları sevinçle kutlanmıştır. Malkara'da bir balo verilmiş, Hayreboluda Çamlıgöl kanalının aktılması ve muhtelif açılma törenleri yapılmıştır.

Erzurumde zelzele

Erzurum (Hususi) — Şehrimizde oldukça şiddetli ve bir dakika süren bir zelzele olmuştur. Bir iki gündenberi seyrekle ve kısa fasıllarla hissedilen yer sallanması 14,57 de hatırı sayılır bir şiddet göstermişse de hiç bir hasar olmamıştır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey; uzun senelerin hesablamaları gösteriyor ki...

... Türkiye'de en çok roman okuyanlar...

... En çok sinemaya gidenler genç kızlarım...

Hasan Bey — Tevekkeli değil, bir çoğu olmayacak şeyler isterler!

Şarkın bir derdi

İntizamlı posta meselesi

14/11/1937 tarihile Sürden gazetemize yazılıyor:

On güne yakın bir zamandanberi Sürden şehri posta yüzü görmemiştir. Hariçle muvasalası kesilen bir şehrin ne azim bir sıkıntıya uğrayabileceğini tarif ve tasvir etmek güç bir şey değildir. Posta meselesi, şark için hakikaten bir meseledir. Memleket büyüklerimizden bu derdimize bir deva bulmalarını büyük bir tehalükle istiyor ve bekliyoruz. Vaziyet bu şekilde devam edecek olursa, halkta gün geçtikçe eserleri bariz bir şekilde artan okuma hevesi kırılacaktır.

Bir kan gütmeye davası

İki kardeş suçluyu zorla aldılar ve öldürdüler

Erzurum (Hususi) — Eşkele kazasına bağlı Araba köyünden Mehmed aynı köy halkından Ahmed oğlu Mehmed'i bir tarla meselesinden dolayı katletmiş, hâdisi adliyeye intikal etmiş, jandarma mahalli vak'aya gelerek Mehmed'i tevkif etmiştir. Jandarma Mehmed'i adliyeye götürürken kardeşlerinin ölümünden müteessir olan maktulün iki kardeşi Ahmed oğlu Sabri ile Ahmed oğlu Selim jandarmasının önüne çıkarak, jandarmasının bütün mümanaat ve gayretine rağmen kardeşlerini öldüren katil Mehmed'i bıçakla bir çok yerlerinden vurmak suretile öldürmüşlerdir.

Manisada kadın yüzünden cinayet

Manisa (Hususi) — Çakmaklı köyünden Mehmed oğlu Ali ile Mehmed oğlu Ahmed eskiden aralarında geçmiş olan bir kadın meselesi üzerine Ali tabancası ile Ahmed'i vurarak öldürmüştür. Katil yakalanarak evrakile birlikte adliyeye teslim edilmiştir.

Trakya'da böcekçilik

Edirne (Hususi) —

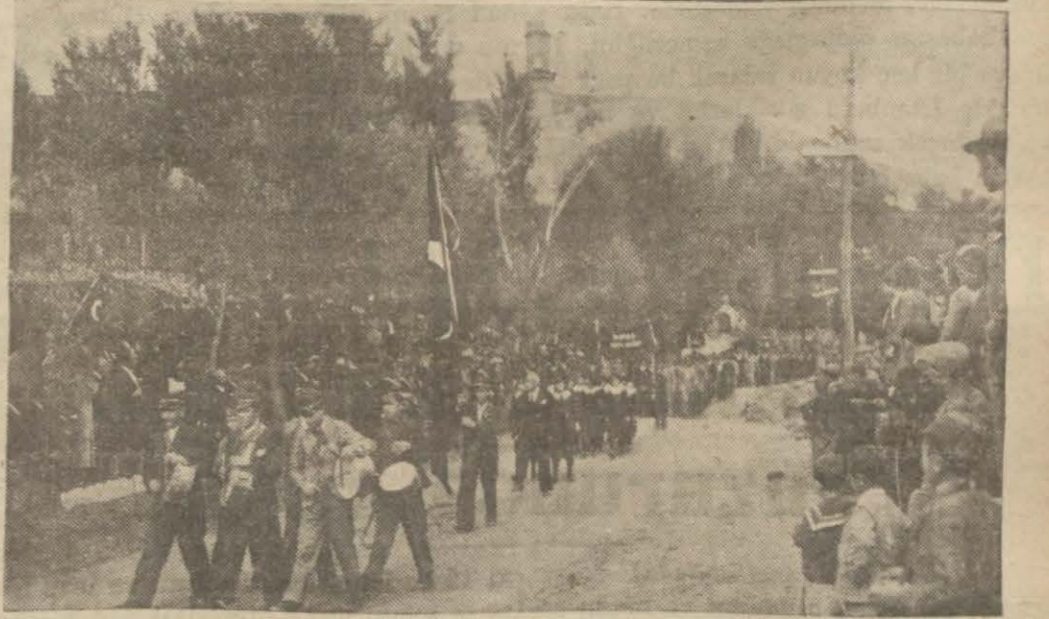
Her sene Edirne ve Uzunköprüde koza mektebi birer kurs açmaktadır. İki ay devam eden bu kursun bilgili ustalar yetiştirmektedir. İpek kozasının randmanı ve kıymetini artırmak için böcekçilere fenni böcek besleme usulleri Edirne böcek mektebi ile Eriklice tohum evi ve seyyar tahrir kontrol memurları tarafından gösterilmektedir. Eğitim kursundan diploma alan 100 köy gencine iki ay kadar böcekçilik mektebi tarafından amelî, nazari böcekçilik dersi gösterilmiştir.

Bursanın Pastör usulü ile tohum istih-sal eden maruf tohumcuları en iyi damızlık kozalarını Trakya'dan almaktadır. Bu

kozaları yetiştiren böcekhaneler gezici her bir kontrol memurları tarafından kontrol edilmektedir. Trakyanın fakir böcekçilerine her sene parasız böcek tohumu dağıtılmaktadır. Resim Uzunköprüde köy yatılı talebenon ipek çekme ve koza çekme ve temizleme işi başındadır.

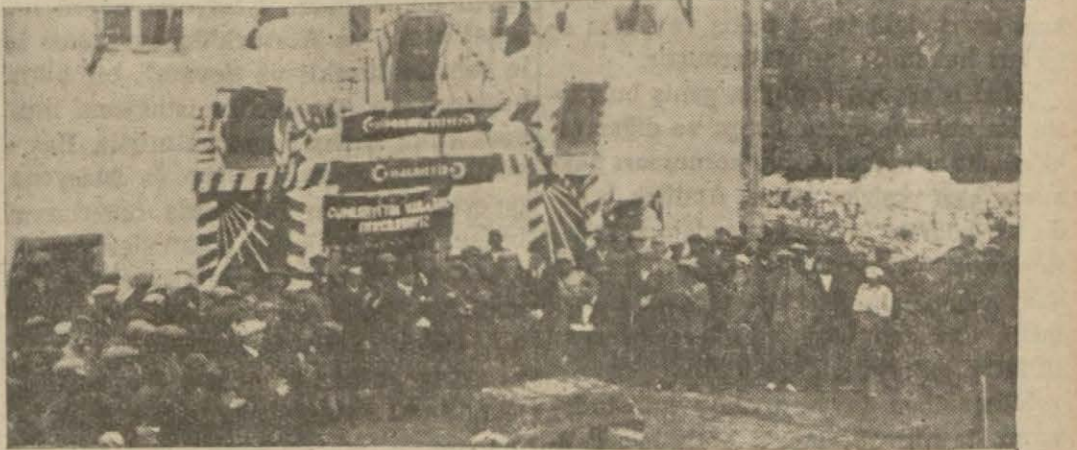
Yurdda bayram intibaları

Bitlis'de Cumhuriyet bayramı pek coşkun tezahüratla kutlanmıştır, havanın da güzel oluşu umumî neşeyi bir kat daha artırmıştır. Resimlerden en üstteki geçid resmini seyredenleri, alttaki şehre davet edilen ve şereflerine ziyafet verilen, mahalli kıyafetlerini giymiş olan köylüleri, daha alttaki baloya iştirak eden şehirli, en alttaki resmi geçiden bir safhayı göstermektedir.

Kars ve Iğdırda da bayram neşeli geçmiştir. Resimlerimiz bayram şenliklerinden iki safhayı göstermektedir.

Aşkalede bütün nahiyeler ve köyler halkı şehre inmişler, bayramı toplu bir halde kutulamışlardır. Mekteb talebeleri tarafından bir de münasire verilmiştir. Resimde Halk söylenen hitabeleri dinlerken görülmektedir.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Bursa Halkevi temsilieri

Bursa (Hususi) — Halkevinin ayda iki defa temsil vermesi kararlaştırılmıştır.

Keşan boğaları

Çorludaki çiftlikte yetiştirilmek üzere Keşan için yeni boğa yavruları alınmıştır.

Lüleburgazda mektep teftişleri

Lüleburgaz (Hususi) — Kırklareli Valisi Hasip Koylan yanında Trakya Umumi Müfettişliği Kültür Müşaviri Celâl Ferdi ile birlikte kazamıza gelerek mektepleri teftiş etmiştir.

Mahkemelerde

Babasını öldürmek isteyen çocuk mahkemede

Öldürmek istenilen baba mahkemeye bir istida verdi, bu işde karısından da şüphesi olduğunu bildirdi

Bakırköy civarında Küçük Halka çiftliğinde babasını öldürmeğe teşebbüs eden 16 yaşında Hasan ile suç ortağı Mehmedin duruşmalarına dün Ağırceza da bakılmıştır.

Dünkü celsede Bakırköy jandarma karakolu komandani Ali şahid sıfatıyla dinlenmiş ve hâdise etrafında şunları söylemiştir:

— Bir gece saat 12 den çok sonra, suçlunun, babası Mehmed ile, çiftlik sahibi karakola geldiler. Mehmed:

— Oğlum beni öldürmek istedi, bıçakla yaraladıktan sonra kaçtı. Üstüme hücum ettiği sırada, yanında yavaşça Mehmed de vardı, dedi. Dikkat ettim, hakikaten adamın yüzü kan içindeydi, başında yaralar vardı.

Bu ihbar üzerine derhal hâdisenin cezasını verdi. Çiftlik oda- sında suçluların cerh âleti olarak hazırladıkları bıçak ile, bir balta ve bir de keser bulduk. Mehmedin oğlu Hasan Çorluya kaçmıştı. Suç ortağı yavaşça Mehmed ise ertesi günü yakaladık, bize Hasanın babasını öldürmek için bir tabanca satın aldığını söyledi. Tabancayı gene çiftlik civarında çalılar arasında bulduk.

Bundan sonra yavaşça Mehmedin zabıta tahkikatı esasında verdiği ifade okunmuştur. Mehmed ifadesinde: Hasanın babasını öldürmeğe azmettiğini, 13 liraya bir kaç koyun satarak bu para ile birlikte İstanbul'a gittiklerini ve tabanca ile bıçak satın aldıklarını, bunu müteakib babasının Çorluda bulunan çift-

liğine gittiğini, oğlu Hasanın da kendisini takip ettiğini, ancak Hasanın tasarladığı şeyi Çorluda yapmaya imkan bulamadığını ve tekrar Bakırköy civarındaki mer'aya dönüşünde bir gece uyku esnasında babasını öldürmeğe teşebbüs ettiğini söylemekteydi. Gene bu ifadeye göre bu teşebbüs babasının uyanmasıyla akim kalınca, Hasan kaçmış, suç ortağı Mehmed de bu vaziyet karşısında kaçmaya teşebbüs etmiştir.

Suçlu Hasan ise mahkemede cürmünü tevîl ederek:

— Babam beni dövmek istemişti, elinden kaçayın derken onu yaraladım, demiştir.

Duruşmanın sonuna doğru yaralanan babanın mahkemeye gönderdiği istida okunmuştur. Mehmed bu istidasında kendisinin de müdahil sıfatıyla mahkemeye kabulünü istemekte ve hâdise hakkında karısı Hanife ile kardeşi Salih'ten şüphelendiğini beyan etmektedir.

Mahkeme, Mehmedin mahkemeye müdahil olarak şahidlik talebini kabul etmiş ve diğer şahidlerin celbi için duruşmayı başka güne bırakmıştır.

Komünistlik suçlarının muhakemeleri

Komünistlik suçundan maznun bulunan Nâzım Hikmet, doktor Hikmet v.s. nin duruşmalarına Ağırceza da hafi celsede dün de devam edilmiştir. Dünkü celsede müddeiumumî Remzi mütaleasını serdetmiş ve dava son safhaya varmış-

HÂDİSELER KARŞISINDA

Unutmuş olacağız

Şehir tiyatrosunun vodvil kısmında «İntikam maçı» oynanıyordu. Vasfi Rıza Zobu futbol kalesinde kaleci duruyordu. Top bir türlü kaleye gelmiyordu. Vasfi Rıza halka yüzünü çevirdi:

— Beni buraya niçin koyduklarımı kendileri de unuttular galiba!
Dedi, ve şu fıkrayı anlattı:

★

Bir kışlanın bahçesinde bir kanape varmış. Kanapenin yanında daima bir nöbetçi beklermiş. Bir gün kışlaya yeni bir kumandan gelmiş. Kanapenin yanında nöbet bekliyeni görmüş; sormuş:

— Sen burada ne bekliyorsun?
Nöbetçi:
— Bilmiyorum!

Demiş. Kumandan kışlanın yeni, eski bütün zabıtlarını, çavuşlarını, neferlerini çağırarak, hepsine ayrı ayrı sormuş; hepsi de:

— Biz bildik bileli burada nöbetçi bekler!

Demişler.. Kumandan merak olmuş. Kışlanın eski kumandanına, ondan daha eski kumandanına müracaat etmiş, nihayet altmış yaşını geçmiş bir çavuş müteakidi meseleyi anlatmış:

— Bir tarihte, demiş, o kanapeyi boyamışlardı. Yeni boyalı kanapeye kimse oturup üstü kirlenmesin, diye bir nöbetçi dikmişlerdi. Kanapenin boyası kuruduktan sonra nöbetçiyi kaldırmayı unutmuş olacağız.

★

Bizim gazetede, «Kadınları Esirgeme Derneği» ne aid çıkan yazıları okuduğum zaman Vasfi, gözümün önüne geldi. Top uğramayan kalenin direğine yalandı ve aynı fıkrayı bir kere daha anlattı.

İsmet Hulusi

Ufak paralara Dair malîyenin Yâni bir tamimi

(Baştarafı 1.inci sayfada)

den gelen malûmatı nazarı dikkate alan Maliye Vekâleti yeni tedbir olarak verdiği kararı alâkalılara şu suretle tebliğ etmiştir.

1 — Filhakika bu paralardan önümüzdeki ayın başında tedavülünden kaldırılacaktır. Ancak bu tarih mevde olmak üzere daha bir sene müddetle bu paralardan mal sandıkları ile hazinenin veznedarlığını yapan Merkez ve Ziraat Bankaları ta'rifından teziyat ve mübadele için kabul olunacaktır.

2 — Binaenaleyh bu ayın sonuncu günü bahsolunan paralaları ellerinde bulunduran vatandaşların hiç bir telâş düşmelerine mahal yoktur. Zira bunları daha bir senelik zaman içinde her hangi bir malsandığı ile Merkez ve Ziraat Bankaları giselerine ibraz ederek tevâdil edebilirler.

3 — Bu meyanda anahtarları bankada bulunan kumbara sahiblerinin de tasarrufları meyanında bulunan bu paralaları değiştirmek için bankalara te'vacümle müracaat etmekte oldukları anlaşılmaktadır. Anahtarları bankalarda bulunan kumbaralar bankanın kasası mahiyetinde olduğundan bu kabîl tasarruf erbabının da endişesine sebep görülememektedir. Tesbit edilen bu bir senelik müddet içinde boşaltılacak kumbaralarda zühür edecek bronz on ve nikel yirmi beş kuruslukları bankalar tebdil ettireceklerdir.

4 — Ayrıca tramvay, elektrik, sinema ve vapur giseleri gibi mahallerin bilet ve saire bedeli olarak halktan alacakları bu gibi paralaların tekrar piyasaya vaz'edilmeyerek günü gününe mübadelesi muvafık görüldüğünden icab eden müesseselere bu hususta derhal tebliğât yapılması için Ankara, İstanbul, İzmir defterdarlıklarına talimat verilmiştir.

Eski bir maliye veznedarının cezası affedildi

Ankara 16 (Hususi) — Hapse ve para cezasına mahkûm eski maliye veznedarı Hulusinin hastalığına mebnî geriye kalan cezasının affı İcra Vekilleri heyetine kararlaştırılmıştır.

Kadın gözile Avrupa

Nis ve Montekarlo

Rulet masasının etrafına toplanmış kalabalığa yaklaşıncaya oyuna nezaret eden yaşlı bir adam bana döndü: "Taliinizi tecrübe etmez misiniz?," dedi.

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

— 26 —

Montekarlodan bir manzara: Meşhur kumarhanenin uzaktan görünüşü

Gittiginiz memlekette yalnız bir iki gün mü kalacaksınız? Eğer oranın yabancısı iseniz ve sizi gezdirecek ahbablarınız yoksa, hiç durmadan otelinizin sahibine müracaat ederek bir seyahat acentasının adresini isteyiniz. Bu acentalar, kendi hususî otokarlarıyla hergün muhtelif gezintiler tertib etmekte ve seyahatları daha ucuz fiatla gezdirmektedirler.

Niste yalnız üç gün kalacağım için ben de böyle yaptım. Otelci kadın elime uzun bir liste verdi ve ben bu listede en çok enteresan bulduğum iki gezintiyi seçtim: Biri sabah saat onda Nisten kalkarak «Büyük kumarşâ» denilen ve dünyanın en güzel manzaralı yerlerinden biri olduğu herkesçe tasdik edilen sahil bodayunu takiben Montekarlo, Manton ve saireyi görmek, Monakonun meşhur «Bahrimuhit hayvanları» müzesini ziyaret etmek ve tâ İtalyan hududuna kadar gitmek; ikincisi ertesi sabah gene saat onda hareketle Kan şehrine ve oradan vapurla Ziraat okuluna gitmek.

Bu yazımda okuyucularımıza Akdenizin en güzel kıyıları olan bu yerlerin harikulâdeliğini anlatmağa çalışacağım değilim; kendilerine dâha ziyade gördüğüm şeyleri söylemek istiyorum.

★

Dünyanın en meşhur kumarhanesi olan Montekarlo gazinosuna girmek seyahat için serbesttir. Birçok servetlerin yok olduğu, birçok fakirlerin servet sahibi olduğu bu yerlere girerken içinde hafif bir telâş vardı. Salonlardaki vitrinler içindeki kıymetli mücevherlere ve nadide eşyalara biraz sıkıntı ile baktım. Kim bilir hangi zavallı haris adamların bunları. Kim bilir dünyanın hangi ucundan buraya gelmişti ve kim bilir buradan nereye ve kimin eline düşecekti?

Gündüz olduğu için salonlar oldukça tenha. yalnız büyük masaların etrafında kumarçılar eksik değil. Oyundan ziyade oynayanlara bakıyorum. Gözlerinde hirs, yüzlerinde hirs, ellerinde hirs var. Bunların hepsi bu hirslerini sade ve tabii bir tavır altında gizleyebilecek kadar maharetle birer aktör. Oyuna nezaret eden yaşlı adam, yüksek koltuğunda doğrularak bana baktı:

— Taliinizi tecrübe etmez misiniz? Yalnız beş frank verip bir defa oynayınız.

Bilâhithiyar ve benden çok kuvvetli bir hisle elimi çantama götürdüm. Bir saniye sonra benim beş frangım da yüzlerce frank arasına katılmış ve rulet dönmüştü. Bittabi bir şey kazanmadım ve böyle olduğu için göğsümdeki helecanım dindi, rahatlandım. Kazansaydım belki benim de içimi bir servet hirsî büürdü, belki ben de bu hastalığa tutulurdum. İçerideki salonda bakara oynuyorlardı. O masaya da yaklaştım ve burada herkesten ziyade genç bir kadın gözüme

çarptı. Omuzlarına, kayıtsız bir surette, kıymetli bir kürk atmıştı. Bu sıcak havada niçin üşüdüğünü yüzüne bakar bakmaz anlamadım: Bu kadın mutlaka geceyi bu masa başında geçirmişti. Gözlerinin etrafı mor bir halka ile çevrilmiş, yanaklarının rengi uçmuştu.

Oynarken öyle canından bezgin bir hali vardı ki bu solgun başın içinde bir dram yaşadığı hemen belli oluyordu. Vaktim olsa orada uzun zaman kalıp bu kadını tedkik edecektim. Fakat klavuzumuz acele ettiği için bilmeceburiye salondan çıktım.

★

Monako prensinin Bahrimuhitte avladığı cesim balıkların ve deniz hayvanlarının bir araya toplandığı müze, dünyada eşsiz bir müzedir.

Daha ilk salona ayak basar basmaz prens Bahrimuhit sularını aşan vapuru ve bütün av malzemesi ile karşılaşırsınız. İçerki salonlarda, balina iskeletlerinden tutun da büyük denizlerin altında veya üstünde yaşayan binlerce balığı, hayvanı, kuşu ve nebatı, bazısını iskelet halinde, kimisini doldurulmuş, kimisini de kavanozlar içinde görürsünüz. Hangisine bakacağımızı, hangisinin önünde daha fazla duracağımızı seçemeyecek kadar derin bir hayret ve alâka içinde salonları dolaştıktan sonra bir asansör sizi alıp yerin altına indirir. Burada dünyanın en zengin akvaryumu vardır.

Cesim sarayın izbesinin duvarları baştanbaşa bir metre mikâbri ve daha fazla büyüklükte hücrelere ayrılmıştır. Buralarda muhtelif balıklar, kendi muhitlerindeki nebatlar arasında ve deniz suyu içinde yüzip durmaktadır. Bu hücreler, hususî makineler vasıtasıyla denizden su almaktadır. Korkunç bir büyüklükteki kaplumbağalar için ayrıca havuzlar yapılmıştır. Duvara gömülü ve denizaltı manzarasını gösteren hücreler içindeki balıkların, nebatların, sünger ve mercana kadar deniz altında yaşayan her şeyi seyretmek için en az bir saat karanlık koridorlarda dolaşmak lâzımdır. Hele kimisi çok zarif doküman emprime bir elbise giymiş, kimisi de tülden kanadlara bürünmüş gibi nazlı nazlı yüzen balıklar önünde birkaç dakika tamsak ve duduma yapışık olan etiketdeki tafsilâtı okumak isterseniz bütün bir gün orada kalmak icab eder.

Şurasını da söylemeden geçemeyeceğim: Ne eski hükümdarlar aida hatıralarla dolu saraylar, ne müzeler, ne de insanların yaptığı harikulâde eserler bende Monako müzesinin yarattığı heyecan ve alâkayı uyandırmadı. Burası büsbütün başka bir âlem, başka güzel, başka fevkalâde bir âlem.

★

Son bir iki senedenberi yazın en zengin Avrupalı ve Amerikalı ailelerle dolu olan Kan şehri kızgın bir güneş altında (Devamı 8 inci sayfada)

Diyarbakır - Irak hattının temeli Büyük Şefin huzurunda atıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kümet bahçesini, caddesini ve bütün sokakları doldurmuştu. Atatürk hükümet konağında iken ve buradan ayrılırken coşkun bağlilik ve sevgi tezahüratı yapılmış, yolunun üzerine çiçekler serpilmiştir.

Valilerden izahat

Atatürk müfettişlikte müfettişliğe bağlı valileri kabul ederek vilâyetlerinin umumî vaziyetleri hakkında izahat aldılar.

Müteakiben yirmi sene evvel ikamet buyurmuş oldukları Seman köşküne giderek bir saat kadar orada kalmışlar ve o zamana aid bazı hatıralarından bahis buyurmuşlardır.

Tayyare istasyonunda

Atatürk tayyare meydanına gitmek üzere buradan ayrılmışlar ve yolda surdan çıkarken bir müddet tevakkufla sur ve Urfa kapısı denilen şehrin bu met-halinde tetkikatta bulunmuşlardır.

Umumî müfettiş Abidin Özmen sur ve kapı üzerindeki tarihî nakış ve san'at eserleri hakkında izahat vermiştir.

Şehri istasyona bağlayan geniş bulvarın bu noktasında sur, kapı ve diğer eski eserlerin muhafaza ve korunması hakkında bazı emirler veren Atatürk buradan ayrılarak tayyare meydanına gelmişlerdir. Tayyare alayı kıtaatı tarafından selâmlanan Atatürk tayyarecilerinin önünden yürüyerek geçmişler ve iltifatla bulunmuşlardır.

Müteakiben tayyare alayı komandanının, tayyarecilerimizin yetişmeleri, uçuşları ve hangar tesisatı hakkında verdiği izahatı dinledikten sonra istasyona, hususî trenine avdet etmişlerdir.

Halk Büyük Şefi geçtiği her yerde, coşkun tezahürlerle selâmlamakta ve alkışlamakta idi. Herkes seviniyor, yaşa Atatürk, varol diye bağırıyordu. Diyarbakırlılar, Atatürkü bağrılarına basmakla en büyük ve en mutlu günlerini yaşıyorlar.

Diyarbakır - Irak hattı

Diyarbakır 16 (A.A.) — Bugün sa-

at 18 de Diyarbakır - Irak ve İran hattının temeli atma merasimi yapılmıştır. Zaten inşaatına başlanmış olan hattın töreni Reiscumhur Atatürk'ün Diyarbakırda buldukları ikinciteşrinin 16 ncı salı gününe tehir ve tesadüf ettirilmiştir. Törende Başvekil Celâl Bayar, Dahiliye ve Nafia Vekilleri, mebuslar, Abidin Özmen, Çetinkayanın davetlileri ve hemen bütün Diyarbakır halkı hazır bulunmuşlardır.

Atatürk'ün hususî treni tören mahalline yakın yerde bulunuyor ve Büyük Şef töreni yakından takip buyuruyorlardı. Bu sırada tayyare alayına mensup bir filo uçuşları yapıyor. Bu aşmakta Celâl Bayar küreye dikilecek âbidenin temelini konulacak vesika ve parayı muhtevî torbayı toprakla örttüler.

Atatürk

Bundan sonra Atatürk'ün treni merasim mahallinden istasyona doğru hareket etmiş ve Atatürk'ün ayrılması ile sahada sürekli ve devamlı bir alkış başlamış ve Atatürk'ün istasyona muvasalatına kadar devam etmiştir. Başvekil, Vekiller ve hazırlanmış istasyona gelerek istasyon binasında hazırlanan büfede izzat ve ikram edilmişlerdir.

Atatürk istasyona geldiklerinde Başvekil ve Nafia vekilini tebrik etmişlerdir. Büyük Şefin ve istasyonun etrafını saran halk zaptedilmez bir tehalükle mütemadiyen, «yaşa varol» diye bağırıyor ve olduğu yerde çırpınıyordu. Atatürk müteakiben istasyon binasının gezmişler ve üst kat tarasalarında Özmen tarafından istasyonla sur arasındaki geniş sahada kurulmakta olan yeni şehir hakkında verilen izahatı dinledikten sonra mütemadiyen kendilerini alkışlayan halkı selâmlıyarak ve gonlarına avdet buyurmuşlardır.

Elâzize hareket

Diyarbakır 16 (A.A.) — Atatürk refakat ve mayetindeki zevat ile bir- (Devamı 8 inci sayfada)

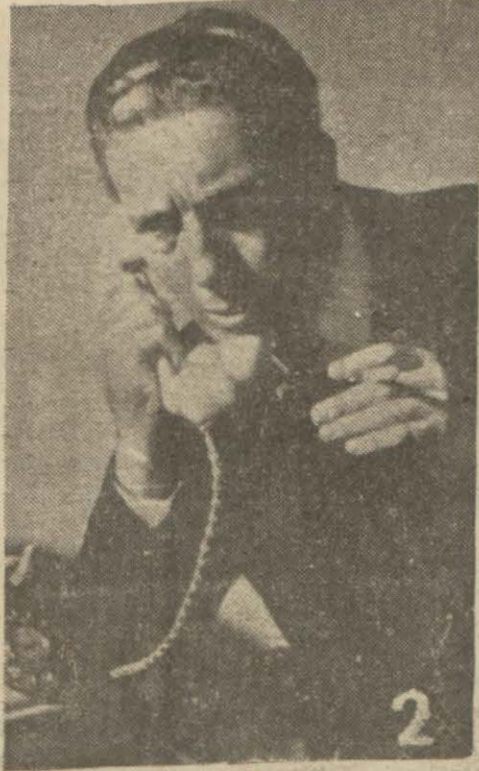

Son Posta'nın Resimli Zabıta Hikâyesi

Tünelde bulunan cesed

1
Polis komiseri sigarasını yakarken, müfettişe dönerek:
— Hafta tatili pek iyi geçti. Size de meşgul olacak bir hâdise çıkarmadık, dedi.

2
Tam bu esnada telefon çaldı. Müfettiş, işittiklerine inanmamış gibi:
— Ne! diye haykırdı. Tünelde bir ölü mü bulundu? Âlâ, doktoru çağırınız. Ben de hemen geliyorum.

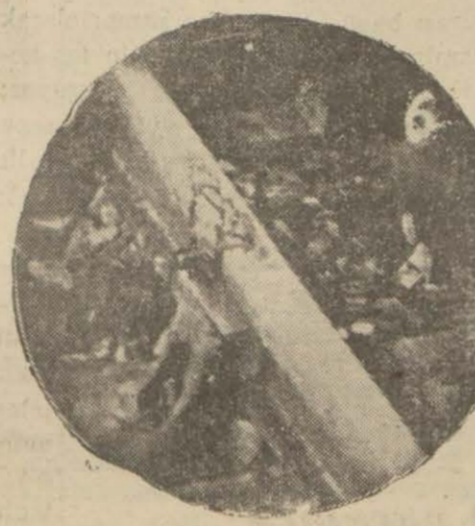
3
Komisere de:
— İşte iş çıktı, dedi. Bir vak'a haber alındı. Ben çıkıyorum. İstersen sen de gel.

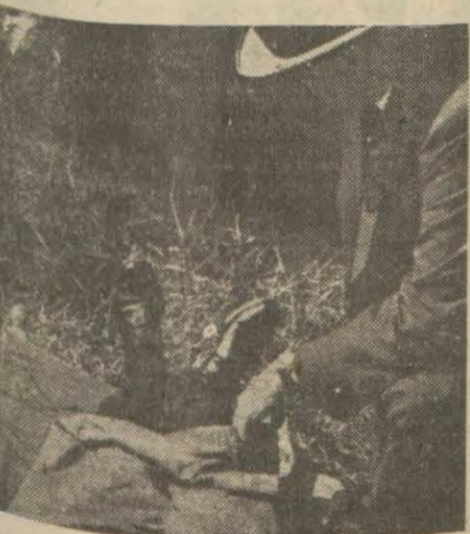
4
Yarım saat sonra müfettiş ile komiser, tünelin intihasında bulunuyorlardı. Tünelden çıkarılan cesede yaklaştılar.

5
Orada bulunan polis:
— İhtiyar Mister Kuk'un cesedi. Zavallı galiba tünele girmiş ve başı raylara gelmek üzere yere uzanmış. Makinist te tünelin karanlığında bittabi önünü görememiş olacak. Başı kesilmiş olarak bulduk. Bulan da bir a mele... dedi.

6
Müfettiş, yanında komiser olduğu halde tünele girdi. Feci vak'anın cereyan ettiği yere kadar ilerledi. Sonra cebinden elektrik lâmbasını çıkararak yaktı. Bu aydınlıkta rayların üzerinde koyu bir leke gördü.

7
Müfettiş cesedin üzerindeki battaniyeyi çekerken, komiser:
— Karısı ile hiç geçinemezlerdi. Bunu herkes bilir, dedi.

8
Müfettiş, battaniyeyi tekrar cesedin yüzüne örterken mırıldandı:
— Bu civarda 1922 senesindenberi hiçbir intihar vak'ası olmamıştı. İşin içinde belki de başka bir şey var. Kuk'un karısını da sorguya çekelim. Bakalım ne çıkarırız?

9
Komiserle müfettiş konuşarak Kuk'un evine doğru yürüdüler.

10
Müfettiş ile komiser, madam Kuk'u ağlar bir halde buldular:
— Müthiş, müthiş! diye içini çekerek anlatmağa başladı. İntihar edeceğini asla zannetmiyordum.

11
Müfettiş Kuk'u orada bulduğu bir resmine bakarken karısı devam ediyordu:
— Aramızda cereyan eden ufak bir münakaşadan sonra birdenbire kızdı. Ayakkabılarını giydiği gibi çıkıp gitti. Onun her zaman olduğu gibi spor yapmak için klübe gittiğini zannediyordum. Aklıma nereden gelirdi ki böyle bir çılgınlığa teşebbüs edecek. Rüyamda görsem inanmazdım. Zavallı bedbaht Kuk!

Komiserle müfettiş, tarladan geri döndüler. Müfettiş:
— Bay komiser dedi. Doktora söyleyiniz, her şeyi olduğu gibi kabul etmesin, Muayenesini iyiden iyiye ve etrafınca yapın. İşin içinde cinayet var.

Müfettiş haklı idi. Filhakika hâdise cinayetti, kadın kocasını öldürmüştü. Müfettiş bunu nasıl keşfetti. Resimlere dikkatle bakınız ve bulmağa çalışınız. Anlayamazsanız 11 inci sayfada halini bulacaksınız.

"Ben bir tımarhane kaçkınıyım!", Taksim merkezinde

Beni Pangaltıdan getiren polis memuru "Haydi kumandan, Allah şifalar versin!", diyerek ayrıldı ve merkezde yalnız başıma kaldım

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve iltibas hakkı mahfuzdur)

— 26 —

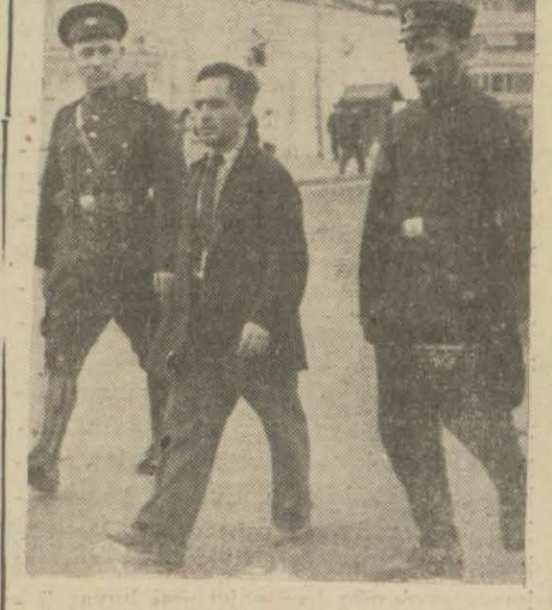
Gürrrrrrrr
Cevizler caddeye... Bakkal:
— O. Gameton Antiteos
Diye dışarı fırlıyor.
Bakkal bağırarak devam ediyor:
— Utanmazsınız bu cevizlere tekme vurmağa? Vire polis efendi siz olsun bu adamın yaptığı görüyorsunuz. Dava ediyorum bunu..
Hiç orah bile değilim. Adamcağıza vaziyet anlatılıyor. Tabii yelkenler suya iniyor.
Polise dönüyorum:
— Ağabeyciğim, diyorum, kolumu bırak...
— Nasıl ötekine berikine saldırmısın?
— Bırak.. vallahi bir şey yapmam..
— Ama bak bir şey yapacak olursan karışmam sonra. Bu defa adamakıllı döverim seni..
Arkama bakıyorum, Melik bir hayli uzaklaşmış. Hinzır kaçmak için bahane arıyor.
Duruyorum. Polis de duruyor. Etrafımızdaki meraklılar da hakezal..
Polis soruyor:
— Neye durdun?
— Gözlüklü kaçıyor..
— Kaçmaz...
— Kaçıyor..
Melige doğru koşmağa başlıyorum. Polisler bekçi de «dur, dur!» diye arkamdan koşuyorlar. Nihayet Meligi elinden yakalıyorum:
— Yürü, yürü hain..
Melik:
— Aman Faruk diyor, yüreğime inecek bırak beni!
— Olmaz yürü, yürü!
— Bırak Allah aşkına!
Bırakır mıydın?. Elinden yapışmış çekiyorum.

Melige müdahale ediyor:
— Beyefendinin kolunu bırak..
— Bırakmam, kaçır..
— Kaçmaz, ben kefalet ediyorum..
— Peki öyle ise, fakat önümden yürü elini bırakıyorum.
Yolumuza devam ediyoruz.
Şimdi Altınbakkaldayız. Burada da bir bakkalın çuvalından bir avuç mercimek alıp karşıdan gelen bir bayanın elini tutup avucuna kokuyorum. Polis tekrar müdahale ediyor.
Taksimde mekteb arkadaşlarımdan, şimdi Ziraat Bankasında müfettiş olan Nihad Cemale rastlıyorum.
— Nihad! diye sesleniyorum..
Bakıyor, tanyor, fakat görmemezliğe geliyor.
Öyle ya, bir polisle bir beki arasında giden adama velev ki eski mekteb arkadaşı olsun selâm verilir mi?

Etrafım yavaş yavaş kalabalıklaşıyor. Birçok tanıdıklar:
— Ne var, ne oldün?
— Kavga mı ettin?
— Tramvaydan mı atladın?
— Yol parasından borcun mu var?
Diye sual soruyorlar. Nihayet Taksim karakolu gözüktü. Kalemde içeri giriyoruz. Bizi takib edenler dışarıda kalıyorlar.
Allahtan, muavin Nejad yok. Yerine kır saçlı, güler yüzlü biri gelmiş. Beni tanımaz. Tehlike yok demektir. Yalnız mukayyid Enverle Abdülkadir odadalar.

«Ne olmuş?» der gibi yüzüme bakıyorlar. Beni getiren polis tezkereyi uzatıyor ve imzalıyor:
— Haydi Bay Faruk, Allah şifalar versin!
— Ben Faruk değilim.
— Haydi kumandan Allah şifalar versin öyle ise!
Bekci ile çıkıp gidiyorlar..
Şimdi Taksim merkezinde yapayalnızım.. muavin kâğıdı okuyor. Mukayyid Enver bir iskemle göstererek:
— Otur bakalım, diyor.

Muavin kâğıdı okuduktan sonra mukayyid Abdülkadir:
— Al, diyor, bunu komiser çıkar.
İkincikomiser Bay Nacinin yanına

Taksim meydanından geçerken
çıkıyoruz. İşte en tehlikeli yer. Yüreğim kopacakmış gibi çarpıyor..
Komiser kâğıdı alıyor, okuyor, yüzüme bakıyor:
— Ne o? diyor. Ne yaptın?
— Hiç efendim..
— Hiç olur mu?
— Hiç efendim.. ben deli değilim..
— Ya dün akşam yıldızları saymana ne diyelim?
Kâğıdın altına bir şeyler yazıyor. Tekrar kaleme iniyoruz. Muavin soruyor:
— Nerede oturuyorsun?
— Büyük Duracı sokak 78 numarada..
— Peki otur bakalım..
Kâğıdı alıyor. O da altına bir şeyler yazıyor. Göz ucüne bakıyorum..
Tahkik memuru Naime havale etmiş, şimdi beklemeli. Etrafıma bakıyorum. Allah polislere kolaylık versin. Oturduğum müddetce kalem odası arı kovam gibi işliyordu.

Paltosu çalınan, kocasına kavga eden, komşusuna küfreden, ikamet tezkeresi yaptırmak isteyen ve daha ne bileyim bir sürü işler için gelen gelene..
Zavallı muavin kimine tathilikle, kimine de sertlikle meram anlatmağa çabalyor. Bir de polisler aksiler derler. Böyle sabahdan akşama kadar değil, yarım saat Taksim merkezinde muavinlik veya komiserlik yaparsanız, alimallah ya çıldırırınız, yahud bütün gelenleri sopa ile döversiniz.

— Ooo Faruk, bu ne hal yahu? Ne oldu sana?
Bu, ev sahibim Cevaddı:
— Hiç dedim.
— Ne oldu söylesen e canım?
— Bilmem, beni buraya getirdiler işte..
Benden sadre şifa verecek bir cevap almaktan ümidini kesince, muavinin yanına gitti:
— Ne olmuş?
Muavin yavaşca kulağına fısıldadı:
— Çıldırılmış.. eskiden de böyle halileri var mı idi?
— Eskiden de pek sağlam akıllı değildi ama, son günlerde bütün bütün azıtmıştı.

Söze karışıyorum:
— Ben deli değilim..
Cevad soruyor:
— Şimdi ne olacak?
— Evrak, tahkik memuruna havale edildi. Onu bekliyoruz. Raporunu yazsın, Pangaltıya iade edeceğiz.
Soruyorum:
— Oradan ne olacak?
— Hastaneye gönderirler.
— Mükemmel şey..
Komiser:

— Kendi arzusu ile tımarhaneye gitmek isteyen bir deliye de ilk defa tesadüf ediyorum, diyor.
Kapıdan, ihtiyar, güler yüzlü bir polis giriyor, Cevad hemen yerinden fırlıyor:
— Aman Bay Naim, şu bizim arkadaşın evrakı olacak. Bak, sana havale etmişler..
Zavallı memur, soluk almadan kâğıdı alıyor, okuyor. Cevadla bir şeyler konuşuyorlar ve yazmağa başlıyor.

(Arkası var)

Diyarbakır - Irak hattının temeli Büyük Şefin huzurunda atıldı

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

likte bu akşam 18.45 de Elâziz'e müteveccihen hareket etmişlerdir. Hareketlerinden evvel valinin vali konağında şereflerine verdiği çayda bulunmuşlardır.

Başvekilin nutku

Diyarbakır 16 (A.A.) — Diyarbakır - Cizre hattının açılış töreninde Başvekil Celâl Bayar aşağıdaki nutku söylemişlerdir:

Küreği elimde aldıktan sonra bu sevinçli gündeki tahassüslerimi ifade arzusunun kendimi kurtarmadım.

Sevincim büyüktür. Bugün resmen törenini yaptığımız bu inşaatın nafia hatyatımızda çok esaslı ve mühim bir mevki vardır. Bizi iki komşu ve dost memleketin hududuna ulaştıracaktır. Ve şüphesiz bu yollar geçtiği bölgede iktisadi hayatta olduğu kadar içtimai hayat üzerinde de ilerleme vücuda getirecektir. Bütün bunlarla beraber sevincimizi arttıran diğer şerefli bir mesele vardır, o da: Şefimizin, Atatürk'ün şu dakikada huzurlarla şeref vermiş olmalarıdır.

İtimat edersiniz ki Türkiye cumhuriyeti hükümeti verdiği bütün sözleri daima tutmuştur.

Bu inşaatın da değerli ve kıymetli arkadaşım Ali Çetinkayanın eline ve kendisinin kudretli idaresi altında ve program dahilinde başarılabacağına hiç şüphe edilemez.

Bugün hükümetin programında vadedildiği işlere başlanmıştır. Ve arzettiğimiz esas dahilinde bitirilecektir. Bu vesile ile bu işlerde çalışan, hizmetlerle, emekleriyle faydalı olan ve bedeni mesaisi ile bize hizmet eden fen arkadaşlarımı unutmak istemem. Kendilerinin liyakatlerine, bilgilerine güveniyorum. Muvaffak olacaksınız. Kendilerine teşekkürlerimi huzurunuzda ifade etmek isterim.

Nafia Vekilinin nutku

Diyarbakır 16 (A.A.) — Nafia Vekili B. Ali Çetinkaya Diyarbakır - Cizre hattının bugün yapılan temel atma töreninde aşağıdaki nutku söylemiştir:

Muhterem Başvekil, Sayın arkadaşlarım ve yurddaşlarım:

İki sene evvel 22/teşrinlevvel/1935 de bu rada bu güzel yurdda demiryolunun açılışını tes'it ederken her seyden evvel, Atatürk'ün pek yakından tanıdığı ve çok sevdiği Diyarbakırlılara kıymetli selâm ve sevgilerini getirdiğimi tebşir ederim, demiş ve buna Atatürk'ten aldığım ilham ile hat şüphesiz Diyarbakırda kalmıyacak Şarkta dost ve kardeş memleketlerinin demiryollarına kavuşacak ve birleşecektir, sözlerini ilâve etmiştim. Ne bahtiyarlık ki, her söz hareketle her milli iş ve davamızda bize ilham veren Atatürk 21/Eylül/1925 tarihinde Samunda demiryolunun ilk temel atma merasimini bizzat yaptıktan 12 sene sonra Diyarbakır'ı İraka ve İrana birleştirecek olan hatların başlanması hatırasını tes'it için ya-

pulacak temel atma gününde lütfen Diyarbakır şerefli demiryollarına olduğu kadar Diyarbakırlılara da olan muhabbet ve alakalarını bir daha ve bizzat teyid etmiş bulunuyorlar.

Demiryollarının ehemmiyeti

Arkadaşlar: Atatürk, evvelce bir vesile ile «demiryolları memleketin tüfeğinden ve toptan daha mühim bir emniyet silâhıdır» buyurmuşlardı. Bu defa 11/teşrinvası/1937 de Büyük Millet Meclisine karşı da «Cumhuriyetin ilk senelerindenberi dikkatle, ısrarla üzerinde durduğumuz demiryolları inşaatı siyaseti hedeflerine ulaşmak için durmadan başarı ile tatbik edilmektedir. Şark ve Cenup Sivas, Diyarbakır gibi büyük menzillere varan hatlar geçen yıl içinde Sivas - Malatya ile İtili - Sakı birbirine bağlanmıştır. Zonguldak'a varmış olan hat dahi bu zengin kömür havzasını iç vatanına bağlamış bulunuyor. Sivastan sonra Şarkta doğru uzanıp gitmekte olan hatın da ilk menzili Divriği varmıştır. Bu kol önümüzdeki yıl Erzincana ulaşmış bulunacaktır. Diyarbakırın Şarkta uzanacak hatının da inşasına başlanmıştır.»

Beyanat ve tebliğatında bulunmuşlardır. İşte başlanmış bulunan bu inşaatın törenini bugün yapmış bulunuyoruz. Hükümet programında pek tabii olarak yer alan ve millete karşı taahhüd edilmiş bir siyasetin meşkur bir neticesi olarak hatlarımızın yakın senelerde on bin kilometreye varacağını artık emniyetle ifade edebiliriz.

Kutsal bir mesele

Arkadaşlar, Atatürk'ün «Demiryolları bir ülkeyi medeniyet ve refah yolları aydınlatan kutsal bir meseledir.» sözü bilhassa, Diyarbakır gibi tabiatın çok fevziye mazhar olan havali için ne kadar yerindedir. Demiryollarına kavuşması neticesi olarak Diyarbakırın her sahadaki imarçılık zihniyetini bu vesile ile derin bir şükranla anmayı vazife bilirim. Cumhuriyet nafisi bu müsaadeyi almaz derhal hattın etüdlerine başlamış ve ilk kısım olmak üzere «65» kilometrelik bir sahanın haritalarını ve etüderini ikmal ettirmiş ve bundan itibaren bir taraftan Cizre üzerinden Irak hududuna, bir taraftan da Van gölü sahiline Tatvana ve İran hududlarına kadar olan sahanın harita ve etüderini yaptırmakta bulunmuştur. Kısaca izah ettiğim (65) kilometrelik ilk birinci kısım inşaatı münakasaya konarak ihale edilmiş ve inşaatına da başlanmış bulunuluyor. Umumi ve daha şümüllü manada Irak ve İran hududlarına olan demiryollarının şarkta terakki ve umranı hendeş bir nispetle her gün arttığına ve onun Türk camiasında olan kudret ve kuvvetini her an daha feyizli ve verimli bir şekilde hissettirmişe şüphe yoktur. Bu çelik damarın dost ve kardeş Irak ve İran hududlarına uzatılması kararına gelince: Cumhuriyet hükümeti iki senedenberi bu maksadın husulüne doğru lâzım gelen teşebbüslerde bulunmuş ve elli milyon İrak bir tahsisatın verilmesine dair olan hususî bir kanunla Büyük Millet Meclisinden müsaade istihsal etmiştir. Yüksek Meclis'in yurdu kaplamakta olan demiryolu şebekesinin son parçasının da bir an evvel başarılması hususunda gösterdiği yüksek alaka ve başlanması demek olan bu hatın da Atatürk devrinde vücuda gelmiş olan diğer hatlarımız gibi yurd için bir çok menfaatler ve faydaları tekeffül edeceği şüphesizdir. Irak hududumuzu kadar uzanan arazi petrol tabakalarının tesadüf olduğu yurd sahalarıdır. Buralarda ya-

Kadın gözile Avrupa

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

ında gezdikten sonra küçük bir iskelede gene minimini bir vapura bindik. Deniz üstüne gümüş dökülmüş gibi idi. Birdenbire bana, Burgaz adasından Büyükdada gidiyorum hissi geldi. Deniz tıpkı bizimki gibi durgun ve mavi idi.

Kana bir çeyrek saat mesafede olan Sent Margarit ve Sent Onura adaları, hiç şüphesiz ki bizim adalarımızdan daha az güzel; fakat bunların çamları yemyeşil ve pırl pırl.

Her iki adada pek az ev var ve ikisi de yazın talebe kampı olarak kullanılıyor. Birincisi tarihi hapisanesile, ikincisi de manastirle şöhet almış.

Fransa tarihinde karanlık kalmış ve hâlâ bugün esrarı çözülememiş efsaneye benzeyen bir vak'a var. Söze kral on dördüncü Lui'nin bir kardeşi, annesinin hismine uğramış ve genç yaşında yüzüne demir bir maske takılarak bu hapisandeki zindana atılmış, senelerce sonra Bastile ve oradan da darağacına götürülmüş.

Sent Margarit adasında yüksek bir kaya üzerine yapılmış olan bu binayı gezerken, demir maskeli adamın yıllarca içinde yaşadığı taş mahpesi, bu mahpesin üç katlı demir parmaklıkla örülü yüksek ve küçük penceresini, demir maskelinin oturduğu sandalyeyi, üstünde yemek yediği tahta masayı gördüğüm vakit korku ve nefretle tüylerim ürperdi.

Burası bugün bir talebe kampı olarak kullanılıyor ve eski hapisanenin taş koridorlarında genç mektepliler koşuyor; fakat bana göre geldi ki, yüzlerce sene evvel burada ızdırab çekmiş olan zavallı adamın ruhu hâlâ buralarda dolaşıyor.

M. Berkand

depmakta olan sondajların petrol damarlarını bulması ihtimalinin tahakkuku tabiatın memleketimize ayrıca bir bahşayışı olacaktır.

Bir kültür şehri

Hattın Silirt önderinden geçerek Tatvanda Van gölü kıyısına erişmiş olması dahi Atatürk'ün Büyük Millet Meclisindeki nutuklarında yurdun ve halkın fikren yükselmesi için alınacak tedabir arasında «Doğu bölgesi için Van gölü sahillerinde en güzel bir kültür şehri yaratmak yolunda şimdiden filiyata geçilmelidir.» şeklindeki yüksek işareti ve iradelerinin tahakkukunu daha çabuk temin edecektir. Bu itibarla bu yeni hatların başlamış olmasını bu hayırlı işin de başlangıcı saymak pek isabetli olur. Mühim olan sür'atle bu havalye uzanacak olan bir demiryolu asırlardanberi sükün içinde kalmış olan güzel ve sevimli yurd parçalarına nur saçacak bir mesele olacaktır.

Sözlerimi bitirirken memleket için çok mühim olan şu törenin büyüğümüz olan Atatürk'ün Diyarbakır'a şeref verdiği bir günde ve Başvekilimizin huzuru ile yapılmasını yurdun ve teşebbüsün talihine olarak her seyde olduğu gibi en mutlu ve en kutlu bir bahtiyarlık sayar ve hepinizin huzurunda eğilerek minnet ve şükran duygularını sunar ve milletimiz için her sahada yeni yeni başarılarla yüksek refah ve saadet dilerim.

Hey'et Ankaraya dönüyor

Diyarbakır 16 (A.A.) — Nafia Vekilinin davetlerini hâmil husus tren bu gece saat 3 de hareket edecek ve Ergani'de iki saat kalarak bakır ve krom madenlerinde tetkikat

S P O R

Tekirdağlı Hüseyin geldi

Türkiye Başpehlivanı Hindli ile bu Pazar yapacağı müsabaka neticesinden emin görünüyor

Görmüyenler için Hind masallarına dönen Fazzal Muhammed dördüncü ve son görüşünü bu hafta Türkiye Başpehlivanı Tekirdağlı Hüseyin ile yapacaktır.

Namı ve şöhetli dillere destan olmuş bir pehlivanı memleketimize getirirken onun yapacağı müsabakaları lâyik olduğu şekilde sağlamla bağlamayan organizatörlerin birbiri üzerine gelen hataları neticesidir ki son görüşler, içinden çıkılmaz bir hal aldı.

Son görüş mevsiminde içinde yaptığı müsabakalarda bütün hüsnü niyetine rağmen halka, hakeme, rakibine karşı hırçın ve oldukça çirkin hareketlerde bulunan Mülayim değil Hindliye karşı, hiç olmazsa bir müddet güreş milderine çıkarılmaması lâzımdır.

Hindli ile Mülayim'in bir tesadüf eseri olarak üç defa karşılaşmış olmaları burada uzun boylu yazmağa lüzum yoktur.

Tekirdağlı Hüseyin'in pek haklı bir suretle iddia ederek ileri sürdüğü bir meseleyi vaktile nazarı itibara almayan organizatörler, memleketi yeni baştan canlanmakta olan serbest güreşi de az kalsın söndürüp geçilecektir.

Tekirdağlı Hüseyin dün olduğu gibi bugün de uluorta ve apaçık söylüyor: — Ben Türkiye baş pehlivanıyım. Şu veya bu vesile ile şampiyonluk şerefimi rastgele kullanmam.

Şampiyonluk ünvanını taşıyanların her fırsatta kullandıkları bu silâh Amerikada olduğu gibi pek tabiidir ki bizde de nazarı itibara alınacak esaslı bir noktadır.

Tekirdağlı Hüseyin, eğer Mülayim Hindliyi mağlûp ederse, benim mindere çıkmama lüzum yoktur, diyor.

Hindli ile İstanbul'da iki müsabaka konurata imzalanıyor bu noktayı vaktile hesap edemedikleri içindir ki ikinci müsabaka Tekirdağlı'nın haklı iddiası karşısında müşkül vaziyette kalıp tekrar Mülayim'i ringe çıkarmağa mecbur kaldılar.

Mülayim'in mağlûbiyeti biten ikinci müsabakadan sonra Hindlinin: «En kuvvetli Türk pehlivanını mağlûp ettim, İngiltereye dönüyorum» dediği tebarüz ettirmiş; «Anadoluda örülen ağ göğüslerimizi kabartmaya başla-

miştir» demiştir.

Abidin Özmenin nutku

Diyarbakır 16 (Husust) — Yeni hatın temel atma merasiminde umumî müfettiş Abidin Özmen tarafından da hâzîne bir nutuk söylenmiştir.

Abidin Özmen nutkunda demiryollarının memleketi refah ve saadet getire-

yorum» demesi üzerine şahlanan Tekirdağlı bir koşu Hava Kurumuna gitmiş ve en küçük bir menfaat gözetmeksizin Hindli ile güreşeceğini ve bu işe tavassut etmelerini söylemiştir.

Memleket efkârı umumiyesi üzerinde çok karışık bir iz bırakan Hindli ile karşılaşmayı her ne pahasına olursa olsun kabul edecek baş pehlivanı Tekirdağlı Hüseyin dün İstanbul'a geldi.

Kendisile konuştuğum zaman: — Öyle zannediyorum ki Hindli İstanbul havasından mı, suyundan mı bilmiyorum, galiba burada mükemmel idman etmiş olacak. Tekirdağlıdan gelir gelmez Hava Kurumuna gittim. Kendilerine söz verdiğim gibi bu hafta güreşe hazır olduğumu söyledim. Bugün son idmanımı yapacağım. Güreşin nasıl bir neticeye varacağını bilemem» dedi.

Tekirdağlı Hüseyin'in, Hindliyi gözünde kestirdiği, ona karşı büyük bir galebe temin edeceği biraz heyecanlı olmasına rağmen hâlden belli idi.

Hindli de nedense bir türlü Hüseyin gözünde büyütüyor. Bize gelince sadece Halep orada ise arşın burada diyoruz!..

Ömer Besim

Istanbul atletlerinin başına atlet Naili geliyor

Atletizm federasyonu İstanbul atletizm işleri için yeni bir antrenör getirmekten şimdilik sarfı nazar etmiştir. Berlin olimpiyadından sonra Amerikaya beden terbiyesi tahsiline giden Galatasarayın emektar atletlerinden disk atıcısı Naili Moran federasyon tarafından monitör olarak angaje edilecektir. Naili federasyonun bu husustaki kararını alınca yeni vazifesine başlayacaktır.

Kıymetli atlet Naili klüplerde atletizm karşı bir alaka uyandırabilmek için federasyona bir program verecektir.

dijini tebarüz ettirmiş; «Anadoluda örülen ağ göğüslerimizi kabartmaya başla-

Belgrad'da kar

Belgrad 16 (A.A.) — Dün Belgrad'da mevsimin ilk kar yağmıştır. Hareket derecesi sıfırdır.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrıların derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

Taklitlerinden sakınız ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

* Son Posta, nın edebî romanı

- 33 -

SULARA GİDEN KÖPRÜ

Küçük bir çocuk, elinden Adnanın ayaklarına doğru yuvarlanan küçük sarı topunu hemen koşub almağa korkuyor. Bekliyor ki bu çılgin adam geçsin!

Adnan, tıpkı, bir sabah Maçkadan yazıhanesine giderken uğradığı heyecana tutulmuş gibidir. Hattâ belki de bu defaki heyecanı o gündünden bile fazla!..

Tütüncülerle eczanelerin önünden geçip Ankara Palasın köşesinden iskeleye dönerken, karşıki yüksek gazinodan ona «Adnan bey.. Adnan bey!..» diye sesleniyorlar. Bu seslenenler, mühendis Şevki ile karısı Gencine, bir de muharrir Zeki Tunçbaştır.

Mühendis Şevki:

— Sesimizi bile işitmiyor.. ne olmuş buna?.. Kiminle atışmış?

Diyor.

Gencine:

— Nerimandan anlarız. Muhakkak ona gelmiştir.

Mütaleasını yürütüyor.

Muharrir Zeki de bu hükmü tamamılıyor:

— Hakkinız var.. herhalde gene bir kiskançlık kavgası!

Fakat Adnan, ne onları görmüş, ne de seslerini işitmiş te işitmemezlikten gelmiştir. İhtimal karşısına çıkıp da kolunu sarssalar bile hissetmeyecekti.. O kadar buradan uzaklaşmak, bir an evvel vapura atlamak arzusunda!..

Son vapur iskelede hazır.. bilet almadan hemen koşub vapura atlıyor.

Köprüye çıktığı zaman oldukça sakinleşmiştir. Herhalde, güvertede dalgın gözlerle karanlık sulara bakarken alnını serinleten gece rüzgârı sinirlerini çok yumuşatıcı bir tesir yapmış olmalı. Bundan sonra artık Beylerbeyine vapur olmasa bile ziyarı yok. Bu gece apartmanda kalır ve yarın erken erken!..

Değil mi ki Nerimandan kurtulmuş, derdin biri ortadan kalkıyor de-

mek! Şimdi yalnız Mahmureyi düşünenecek ve belki de..

Birden, acı bir ızdırabla kalbi burkuluyor. Bir kiskançlık oku kalbinin tâ derinlerine şaplanıyor. Ya o genç?.. Mahmurenin sandalla gezdiği?..

Adnan işte buna tahammül edemeyeceğini anlıyor. O genç, Mahmurenin peşini bırakmalı.. Yoksa sandalını öyle bir akıntıya kaptırır ki!..

Deminki ızdırabının arkasından bu düşünceyle biraz ferahlıyor ve kendi kendine, saadetini başkasına kaptırmamak için, icab ederse şiddete, tehdide bile kalkacağına and içiyor. Hattâ mecbur kahrına daha ilerisine, daha korkuncuna da gidebilir. Bunda şüphe yok: çünkü Adnan artık bir yarı mecnun demektir ve suurunu böyle bir ıhtırasa kaptıranlardan her dehşet beklenilebilir.

Bu yolun bir ucunda ateş, öbür ucunda zindan varsa daha ötesi muhakkak ki mezardır!

Karaköyde bir otomobile işaret etti.

Şoför otomobili yaklaştırdı ve işte kapıyı açıyor. Bu anda Adnanın kolundan tutuyorlar:

— Ah Adnan beyefendi.. ah kardeşim!

Dönüp bakıyor; Çiroz Necmi yalnız elinde paket yok.. ne tesadüf!..

Çiroz uykusuzluktan ve ihtimal ağlamaktan etrafı mosmor kesilmiş gözlerini Adnana dikeyerek:

— Ah Adnan beyciğim!.. diye sızlanıyor.. bilseniz ne felâket.. ne felâket!.. Adnan, derhal, Necminin hasta karısını düşünüyor. Yoksa zavallı kadın?..

Çiroz sanki karşındakinin düşüncesini anlamış gibi:

— Karımın bir gün tıkanacağından korkardım ama.. bu yavrurun böyle, birdenbire!..

Adnan:

— Nasıl?.. Çocuklardan biri mi?..

Diye haykırıyor.

Necmi ızdırabla başını sallıyarak anlatıyor:

— Evet.. beyefendi.. en küçük yavrurum.. hani o yaramaz dediğim kız.. birdenbire, kuspalmazından!..

Tıkanır gibi oluyor, sonra içini çekerek:

— Gömeli iki gün oldu.. diye inliyor.

Ben de sizi yavruyu görmeğe çağırıyordum ha!.. Hangi yavru?.. Şimdi yalnız oğlan kaldı. Karıma gelince.. bitti biçare, bitti.. o da yaşamaz artık.. ölüm bir kere bir eve dadanmasın yoksa?..

Adnan, içi parçalanarak Necmie teslimi vermeğe çalışıyor. Fakat Necmi, içini çeke çeke bir çocuk gibi ağlamak-

tadır. Nihayet, Adnanın ısrarı üstüne otomobile biniyor. Adnan onu Tepebaşı'ndan sonraki ilk yokuşun yukarısına indirirken, Necmi, buruşuk, kırılmış mendili ile bir lâhza gözlerini kurultuyor, sonra Adnanın ellerine sarılıyor ve bütün içinin teessürü, bütün eski mektep arkadaşlığının samimiyeti ile ilk defa olarak ona, beysiz hitab eder:

— Adnan.. kardeşim..

Diyor.

Adnan, otomobilin kapısı kapanıp camın arkasından baktığı zaman, Necminin hâlâ, olduğu yerde mihlanarak, yaşlarla dolu gözlerini kendisinden ayırmadığını, sonra, başını eğip, sürüklenir gibi yokuştan aşağı indiğini görüyor ve dudaklarından sadece bir «Zavallı baba» hitabı çıkıyor.

O gece kendi sefil ıhtırası ile Necminin bu asil matemî karşısında bir kere daha adilğini hisseden Adnan sabaha kadar kabuslar içinde çürpüyor, bir türlü uyuyamıyor, bazan bir an dalsabile rüyasında gördüğü alay mezarlarğa götürülen çocuk cenazelerinin dehşeti ile silkinerek uyanıyor. Sağları terden şakaklarına yapışmış, kalbi kopacak gibi çarpmaktadır. Derinden, gecenin karanlıkları içinden de Necminin sesini işitir gibi oluyor.

(Arkası var)

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Definelere

Başımı kaldırdım ve birdenbire içim titredi. Bir adam kompartımanımın kapı camından bana bakıyordu

Herifler trenin pencere ve kapılarının sınıksız kapalı olmasından istifade yapıyorlar. Güzel, kuruyeyi de alıyorlar. O da âlâ, ondan sonra neden treni kaybediyorlar? Veya hattal hatta çekmeğe lüzum görüyorlar?

— Evet, bu nokta benim de nazarıma çarptı. Fakat bu geciktirilmiş trenin muayyer: bir zamandan evvel İstanbul'a gitmesi matlub olduğuna delâlet etmez mi?

— Doğru.. Fakat zamanın bu kadar mühim olması neden olabilir? Kuriyede bu kadar mühim ne olabilir?

— Orası meçhul. Herhalde mühim bir şey var.

— Pekâlâ, ya siz yolculara bütün hâdiseden hiçbir haberleri olmayışına, bayıldıklarını dahi bilmeyişlerine ne buyurursunuz. bu olacak iş mi?

Hüsrev bey kurnazca güldü:

— Bereket ki böyle oldu, dedi. Biz de ayak üstü yalanı kıvrıdık, iş kendiliğinden hallolundu. Trene sıkılan gaz da çok kuvvetli bir madde imiş. Baksana, hâlâ yolcuların akılları tamamen başlarında değil, hepsi mışıl mışıl uyuyorlar.

Filhakika, çırpınmakta olan sefaret postacısından başka trende bütün yolcular tekrar derin bir uykuya dalmışlardı.

İşte hayatımda insan zâfına, insan hırslına kapılarak ilk cürmü, bütün hayatıma hâkim olan, beni istemeksizin olmadık sergüzeştlerle, harikulâde sirlara karıştıran ilk cürmü orada irtikâb ettim.

Hüsrev bey biraz daha uluorta söylenirken sonra, pek helecanlı bir vak'andan yorgunluğu altında, kompartımanın kaloriferin sıcaklığı içinde gevşiyerek birdenbire sesini kesmiş, biraz sonra oturduğu yerde uyumağa başlamıştı.

Benim sinirlerim bozulduğu için uykum yoktu. Kompartımanın kısık lâmbasının ışığında bir müddet camlarda buz tutmuş karların garib haritalarına daldım. Başımı yere çevirince, Hüsrev beyin uyuduğu kanapenin altında şiddetli ve garib bir parıltı gözümde çarptı. Bu parıltıya bir şey birdenbire hayretimi mucib olmuştu. Dikkatle baktım:

Kompartıman lâmbasının aydınlığında pırlı pırlı akisler yapan iri bir billür parçası, veya cam gibi bir şeydi. Birdenbire ürperdim. Bu ışık, bu parıltı bir elmas parçasına, bir pırlantanın parıltısına benziyordu.

Hüsrev beye hissettirmeden, hiçbir gürlüğü yapmadan olduğum yerde, eğildim, dikkatle baktım:

Evet, bu, kalın bir altın zemin üzerine oturtulmuş iri bir pırlanta taşına benzeyen kol düğmesi gibi bir şeydi.

Birdenbire bunun hakiki bir elmas olabileceği ihtimalini düşündüm.. O vakit kalbimin garib bir helecanla hoptuğumu hissettim. Hüsrev beyin uyanmasından korkarak yerimde tekrar doğruldum. Fakat gözüm oradaydı. Taş, muhakkak ki bir kol düğmesine benziyordu.

Herhalde Sempron ekspresinin birinci mevki kompartımanında bu kadar iri, sahte bir elmas kol düğmesi kullanacak derecede güllünc bir adam olamazdı. Belki bu, canilerden, treni soyanlardan telâş arasında kopup düşmüş bir şey olabilir. Fakat treni soyanlar acaba böyle kıymetli elması kullanacak kadar kibar adamlar mıydı? Fakat herhalde o gece

Kompartımanımın kapısının camından iki iri siyah göz bana bakıyordu.

"Son Posta"nın sergüzeşt romanı

— 5 —

trende böyle bir şeyin bulunması ele bir ipucu verebilirdi.

O halde hemen Hüsrev beyi uyandırmam ve gördüğüm şeyi haber vermeme lâzım gelirdi. Fakat içimde birdenbire bir hırsın parladığını duymuştum. Hüsrev beye baktım, ellerini kavuşturmuş, başı sallana sallana, kızarmış yüzü terliyerek uyuyordu. Bu iri taş, hafif bir pırlanta olduğu takdirde, ben işte hiç kimse görmeden yalnız başıma alabilir ve pekâlâ ona sahib olabilirdim.

Hiç gürlüğü çıkarmamaya, Hüsrev beyin uyanmasına meydan vermemeye çalışarak yavaş yavaş uzandım ve taş sür'atle aldım.

Hüsrev bey uyanmamıştı, fakat şakaklarımın terlediğini hissediyordum. Garib bir heyecana kapılarak taş parmaklarımın arasında gezdirdim: Hakiki olduğuna şüphe bırakmıyacak, pek iri bir pırlanta idi. Hakikaten de bir kol düğmesiydi. Fakat pırlantanın üzerinde o vakte kadar hiçbir pırlanta taşında görmediğim ince siyah çizgilerle bir takım garib, fakat çok muntazam işaretler vardı: İçice iki müselle ve bir takım harfler!

Tamam, bu işaret mahsusası olan bir

elmas kol düğmesiydi ve hakikaten haydutlardan düşmüş olması pek muhtemeldi.

O takdirde bunu gizlersem aynı zamanda bir iz ortadan kaldırmış olmak gibi bir cürüm işlemiş olmayacak mıydım? Fakat bütün bu gece olan vak'alar, benim doğrudan doğruya vazifem değildi ki... O aralık Hüsrev bey kumildar gibi oldu, hemen taş, gayri ihtiyari, düşünmeden, sür'atle cebime atıverdim.

Hüsrev bey hâlâ uyuyordu. Fakat içime garib bir korku gelmişti. Cürmümü kimse gördü mü, diye başımı kaldırıp etrafıma bakındım ve birdenbire titredim:

Zira kompartıman kapısının camından iki iri siyah göz bana bakıyordu. Birdenbire hissettiğim helecanla gözlerimin önüne buğu gibi bir şey âriz olmuştu. Önce hayal gördüğüm hükmettim. Fakat tekrar baktım: Evet, iki büyük göz bana bakıyordu. Bir adam kapının camından bana bakıyordu. Taşı cebime koyduğumu görmüştü.

(Arkası var)

— Evlerimizde bırakılan fitre zarflarına koyacağımız birkaç kurşun bir araya gelmesile:

Genç pilotlarımızın ve kurilmaz kanadlarımızın sayısı artacak, kızlayın bütün felâketlere yetişme kudreti çoğalacak, himayesiz kalmış yavrularımızın (Ç.E.K.) derdlerine derman olacaktır.

KULAĞINIZA KÜPE OLSUN!

EN MÜDHIŞ İSTİRAPTAN SONRA ...

TAM NEŞ'E VE SİHHATE KAVUŞMAK

NEVROZİN kullanmakla kabildir.

Bir ham.ede nezle ve gripi geçirir. Harareti sür'atle düşürür. Baş, diş, sinir, mafsâl, adale ağrıları ancak NEVROZİN almak suretile çarçabuk defedilebilir.

Kat'i Tesir

Icabında günde 3 kaşe alınabilir
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

"Son Posta"nın Hikâyeleri

Bana 20 para verir misin?

Yazan: Muazzez Tahsin

— Yirmi para... Bu kriz zamanında bunu kimden bulup borçlarımı ödiyeyim?

Hizmetçi, Mehmed Fuad Korkmazın kartını elime verdiği vakit hayretle kaşlarımı çatmaktan kendimi alamamıştım.

Mehmed Fuad Korkmaz piyasanın en zengin demir tüccarı, bu saatte benden ne istiyordu? On beş senelik arkadaşlığınız esnasında, bayramlardan başka günlerde, bir defa olsun kapımı çalmış değildi.

Bir taraftan alelâcele giyinmeğe çabalıyor, bir taraftan da bu muammayı hal letmeğe çalışıyordum. Onu, on sene evvel, Galatadaki yazihanemi açtıktan bir kaç ay sonra tanımıştım. Bir sabah kâtibim yanımdaki odanın kiracısının beni görmek istediğini söyledi. Ziyaretçiyi içeriye aldım. Uzun boylu, esmer, zayıf bir adamdı. İşgüzar, becerikli ve kurnaz olduğu her halinden belliydi. Vaktin para ettiğini takdir eden bir tavırla derhal kendini tanıttı ve telefonunun bozulduğunu söyleyerek müstacel bir iş için benim yazihanemden telefon etmek müsaadesini istedi.

Konuşurken ona bakıyordum. Yüzünün her çizgisini iradeli ve azimkâr bir adam olduğunu gösteriyordu. Mühim bir demir siparişi hakkında birisine izahat veriyor ve söylediği kat'i cümleler, yap tığı kuvvetli taahhüdü onun piyasayı iyi tanıdığını ve yürüdüğü yolu bildiğini isbat ediyordu.

O günden sonra sık sık değilse de, ayda birkaç defa onunla muhtelif vesilelerle görüştük. Hattâ yazın sıcak saatlerinde, hiç sebepsiz olarak birbirimizi arayıp komşuluk ettiğimiz, karşı karşıya kahve, gazoz içtiğimiz de oldu.

Mehmed Fuadın işleri hergün daha fazla genişliyor, memleketin demir piyasasını elinde tuttuğu söyleniyordu. Çok para kazanmasına rağmen yaşayışında bir değişiklik yoktu. Gene hergün erkenden yazihanesine geliyor, kâtibile karşı karşıya oturup çalışıyor, gene akşam geç vakit evine dönüyordu.

Onun bütün ömrünü işine hasrettiği her halinden belli oluyordu. Hayatında bir kadın var mıydı? Bilmiyorum, fakat herhalde onun kadın, kumar, içki ve buna benzer şeylere iptilâ derecesinde bağlanmamış olduğuna eminim. On sene içinde bir gün onun neşe ve cesaretinin kırıldığını, gözlerinin ümitsizlikle solduğunu görmedim.

Üç ay evveline kadar, yani ben işlerim için Anadolu'ya giderken veda ettiğim güne kadar o, on sene evvel tanıdığım çalışkan, enerjik, namuslu ve rabıtalı adam olmaktan devam etmiş ve hiç bir vesile ile bir tek gün yazihanesine saat dokuzdan sonra gelmemişti. Şimdi saat on olduğu halde benim kapımı çalmasıdaki sebep ne idi? Yoksa bir haftadanberi seyahatten döndüğüm halde büro komsu mu ziyaret etmediğim için beni mahcup etmek mi istiyordu?

Bilâhtiyar karıma sordum:

— Sen ne dersin Sahire? Demir kralının bu saatte benim evimde işi ne?

Karım bu ziyarete ehemmiyet vermediğini gösteren bir tavırla ve sükûnetle cevap verdi:

— Mutlak senden bir şey isteyecek.

— Acaba?

— Görürsün; ya bir iş için danışacak, yahud para isteyecek.

Bu ikinci ihtimale, gülmek için kendimi güç tuttum.

— Benden para mı isteyecek? O mu? Sen onun milyoner olduğunu unuttun galiba.

Salona girdiğim zaman beni görmedi, fakat yaklaşıncaya, derin bir düşünceye dalmışken birdenbire çağırılan bir adam gibi korku ile karışık bir telâşla yerinden fırladı.

— Estağfurullah efendim.. buyurunuz.. oturunuz.. Bu ziyaretiniz benim için ne büyük şeref.

Dalgın dalgın yüzüme baktı. Gözlerinin etrafı mor bir halka ile çevrilmişti. Bu ilk sözlerden sonra gülümsüyerek bekledim. Onda ilk defa olarak mütereddid ve korkak bir tavır görmüştüm. Her zamanki kendine güvenen becerikli adam senki birdenbire yok olmuş, onun yerine sıkılarak ellerini uğuşturana mahcup bir adam meydana çıkmıştı.

Karımın sözleri bir şimşek çabukluğu beyninden geçti ve hemen ona karşı bir cephe almak için, sakın bir tavırla kahveni içiyormuş gibi görünerek düşündüm:

— İstiyeceği mühim bir para olmalı ki böyle mütereddid ve mahcup bir vaziyet alıyor, yoksa piyasanın bütün tüccarlarını titreten koca demir kralı, böyle sıkılgan bir tavır alır mıydı? Dikkat etmeli ve müteyakkız bulunmalıyım.

Kâfi derecede silâhlı olduğuma kendimi inandırdıktan sonra misafirimin yüzüne baktım; hâlâ aynı mahcup tavırla ellerini uğuşturuyordu. Ben söze başlamazsam bu vaziyetin akşama kadar böyle süreceğini anladığım için sormağa mecbur oldum:

— Bir emriniz mi vardı Bay Korkmaz?

Hiçbir şeyden yılmadığı zamanlar kendine pek yakışan bu isim bugün onu korkutmuş gibi gözlerini açarak bir saniye yüzüme baktı ve tekrar başını eğdi:

— Sizden bir şey istirham etmeğe geldim.

Karşımdakinin acı hallerine sinirlenmeğe başlamıştım.

— Buyurunuz efendim.

— Nasıl söyleyim? Cesaret edemiyorum ki... Sizden istiyeceğim şey o kadar büyük ki bununla hayatımı ve namusumu kurtaracaksınız... Sizden mühim bir para istiyeceğim; fakat bu parayı vâdesinde ödiyeceğim. Namusumla söz veriyorum; isterseniz bir de sened imza ederim.

— İstediginiz parayı memnuniyetle verirdim azazim, fakat bu sırada benim de işlerimin hali malûm.

— Biliyorum.. hakkınız var. Bu zamanda sizden yirmi para gibi büyük bir meblağ istemek bütçenizi altüst edebilir.

Yanlış mı işittim? Sordum:

— Ne kadar dediniz?

— Yirmi para.

Ben daha şaşkınlıkla gülmek arasında becalarken Mehmed Fuad yerinden kalkmış ve kapıya doğru yürümüştü. Dudakları arasından bir düzye:

— Yirmi para... Bu kriz zamanında onu kimden bulup borçlarımı ödiyeyim?

Onun arkasından evvelâ hayretle sonra derin bir acıyla baktım. Zavallı Mehmed Fuad delirmişti.

★
Ertesi gün gazetelerde şu havadisi gördüm: «Piyasada demir kralı ismile tanınmış olan Bay Korkmaz son haftalarda (Lütfe sayfayı çeviriniz)

Nöte'ci Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Pertev). Alemdarda: (Sırrı Asım). Beyazıdda: (Belkis). Samatyada: (Erofilos). Eminönünde: (Bensason).

Eyübbe: (Hikmet Atlamaz). Fenerde: (Emilyadi). Şehremininde: (Hamdi).

Şehzadebaşıda: (Asaf). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Yorgil). Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde: (Galatasaray, Garif). Galatada: (Hidayet). Kurtuluşta: (Kurtuluş). Maçkada: (Fezli). Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdar: (Ömer Kenan). Sarıyerde: (Nuri). Kadıköyünde: (Büyük, Üçler).

Büyükdada: (Halk). Heybelide: (Halk).

Son Posta'nın tefriki: 101

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Abdülhamid, sultan Azizin oğullarından da çok çekinirdi. Yusuf İzzeddin efendiyi, âdeta gizli ve sinsî bir rakib addeder, hatırını sormak bahanesile sık sık adamlar gönderirdi

Hakanı sabık Murad efendi ile veliahd Reşad efendi hakkında, hergün Abdülhamide takdim edilen jurnallerin adedi, muhtelif meseleler hakkında verilen jurnallerin yarısını geçirdi. Ve jurnallerin hepsi de, bu iki zatın harikle muhaberede bulduklarına dairdi. Ancak şu var ki, jurnalcilerden hayalleri geniş olanlar; bunları, hergün Abdülhamide yeni bir heyecan verecek surette tertib etmek san'atini öğrenmişlerdi.

Abdülhamid, büyük biraderi sultan Muradın sarayını bu kadar sıkı bir abloka altına almakla beraber, oğullarının saray haricine çıkıp gezmelerine müsaade ederdi. Bir çok günler; şehzade Salâhattin efendi ile diğer küçük şehzadeleri gezdirmek için; en emniyet ettiği saray adamlarından birini gönderirdi.

Sultan Muradın küçük şehzadeleri, ekseriya selâmlık resmine iştirak ederlerdi. Ve mensub oldukları alayın, mülâzım, yahud çavuş elbiselerini giyerlerdi.

Abdülhamid, Çırağan sarayının içindeki kadınların yaşayış tarzlarına da meraklıydı. Sultan Muradın kızları, saray dahilinde çok serbest bir hayat takib ederlerdi. Hattâ, saray muhitinde, ellerine geçirebildikleri macera meraklılarıle vakit geçirmekten bile çekinmezlerdi.

Tabiidir ki bu maceralar, günü gününe Abdülhamide haber verilir. Hünkâr, ekseriya bunları sükût ile geçiştirirdi. Fakat artık o maceranın hududları genişleyip de dedikodu celbedecek mahiyet alınca; zavallı macera perest erkek; derhal asker ise ordulardan birine, sivil ise, Anadolunun hücre bir köşesine sürülerek, meseleye böylece nihayet verildi.

Veliahd Reşad efendinin sarayında hayat daima sakin geçerdi. Veliahd sarayının harem dairesi; âdeta bir tekke gibi sakin ve sessizdi. Genç oğullarının bütün zevkleri, tenha köşelerde birbirlerinin saraylılarıle didişmek ve saray bahçesinde horoz dövüşü seyretmekten ibaretti.

Birçoklarının zannettikleri gibi; veliahd Reşad efendi, sarayında mahbus değildi. Bilâkis her sabah; Beşiktaşta ki sarayından kapalı bir arabaya binerek Zincirlikuyuda kendisine tahsis edilen köşke kadar gider. Akşama kadar orada oturur; bahçede gezer. Akşam olunca da, gene Beşiktaş sarayına avdet ederdi.

Yalnız, bu gidip gelişler arasında, riayet edilmesi lâzım olan bazı şartlar vardı. Meselâ; arabanın camları, kat'iyen açılmazdı. Sonra; veliahdın gerek gelirken ve gerek giderken; Zincirlikuyu köşkünün civarındaki süvari karakolunun önünden geçmesi şarttı. Bunun sebebi, gayet basitti. Beşiktaş muhafızı Hacı Hasan paşa; veliahdın saraya girip çıktığı saat ve dakikaları tesbit ederek, dakikasında Yıldız sarayına malûmat verirdi. Zincirlikuyu karakolu da keza veliahdın köşke gelip gittiği saat ve dakikayı saraya bildirirdi. Bu iki mevkiin jurnallerindeki saat ve dakikalar derhal karşılaştırılır; veliahdın başka bir yere gidip gitmediği bu suretle kontrol edilirdi.

demir piyasasının birdenbire değişmesi yüzünden iflâs etmiştir.

Bunu okur okumaz hemen onun yazıhanesine koştum; kâtipi onun tedavi için Bekirköy hastanesine kaldırıldığını söyledim.

Yarınki nüshamızla:

Sana varacağım!

Yazan: İsmet Hulusi

Beşiktaş muhafızı Hasan Paşa

Şehzade ve sultan saraylarından en serbest olanı; Vahdeddin efendinin dairesi idi. Çünkü bu şehzade, diğer hanedan âzasının hareketlerini gizlice tarassud ettirerek sık sık Abdülhamide jurnal vermek suretile, hünkârın emniyetini elbetmişti. Esasen kendisi de çok kurnaz olduğu için, Abdülhamidin şüphe ve vehmini tahrik edecek hareketlerden son derecede ictinab ederdi.

Abdülhamid, Sultan Azizin oğullarından da çok çekinirdi. Yusuf İzzeddin efendiyi, âdeta gizli ve sinsî bir rakib addederdi. Böyle olmakla beraber, ihtiyatı elden bırakmazdı. Gerek Yusuf İzzeddin efendinin ve gerek Mecid efendinin hatırlarını sordurmak için sık sık adamlar ve hediyeler yolları.

Sultan Azizin oğulları, pek hafif bir tarassud altında, âdeta serbest serbest gezerlerdi. Yusuf İzzeddin ve Mecid e-

fendiler, halk arasında sık sık dolaşmazlardı. Ekseriya saraylarının bahçelerinde ve, Kayışdağı, Alemdağı gibi tenha yerlerde vakit geçirmekten hoşlanırlardı. Fakat Seyfeddin efendi, böyle değildi. Bu şehzade, denizciliği ve bilhassa kaptanlığı çok severdi.

O devirde Almanlar tarafından idare edilen Anadolu şimendifer hattı kumpanyası; Halep, Bağdad, Basra isminde yeni üç vapur getirtmişti. Bu vapurlar, herkes gibi şehzade Seyfeddin efendinin de hoşuna gitmişti. Efendi, iki üç günde bir, bu vapurlara biner, Haydarpaşa ile Köprü arasında kaptanlık ederdi.

Tabiidir ki; bu meseleyi de derhal Abdülhamide jurnal etmişlerdi. Abdülhamid, Seyfeddin efendinin bu arzusu- na mümaneat etmemişti. Yalnız, Bahriye Nazırını çağırılmıştı:

— Seyfeddin efendi, Haydarpaşa vapurlarında kaptanlık ediyormuş. Zinhar, buna mani olmasınlar. ancak ne de olsa, kendisi kaptan değildir. Bir kaza vukua gelebilir. Onun için vapurların asıl kaptanları yanından ayrılmassınlar. demişti.

Saray hayatında en serbest yaşayanlar, Abdülhamidin oğulları ve kızları idi. En büyük oğlu Selim efendi müstesna olmak üzere Abdülkadir, Ahmed, Bürhaneddin, ve Abdürrahim efendiler; Yıldız sarayında, şimdiki polis mektebi ve müzesile şehir yatı mektebi olan binalarda ikamet ederlerdi.

Şehzade Selim efendiye, Serencebey yokuşunun arka tarafında, bütün Mar-maraya hâkim büyük bir daire tahsis edilmişti. (Arkası var)

Maliye Vekâletinden:

2257 sayılı kanunla verilen selâhiyete istinâ' en evvelce ilân edildiği üzere eski nikel yirmi beş kuruşluklarla bronz on kuruşluklar 30-11-937 akşamından sonra tedavül etmeyecektir. Tedavülden kalkacak olan bu paraları ellerinde bulunduranların mezkûr tarihe kadar bil'umum malsandıklarıle malsandıkları veznedarlığını yapmakta olan Ziraat Bankası sandık ve şubelerine ve yahut Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerine müracaatla mübadale ettirmeleri ilân olunur. "4216,, "7687,,

Lev. et Demiryolları ve Limanları İşletme Ünum idarəsi İlanları

1743 kilo kırılmamış ceviz pazarlıkla satılacaktır. Cevizler Haydarpaşada işletme müdürlüğüne müracaatla görülebilir. Pazarlık 22/11/1937 tarihli Pazartesi günü saat 15 de İşletme Müdürlüğü Komisyonunda yapılacaktır. (7745)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satın alma Komisyonundan

1 — Muhtelif büyüklükte 300 tane millî bayrağın müteahhit nam ve hesabına 18/11/1937 perşembe günü saat 15 de açık eksiltmesi yapılacaktır. Tasınlanmış değeri 1104 liradır ve ilk teminatı 83 liradır.

2 — Şartname, evsaf ve şali nümunesi komisyonadadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin kanunî müracaatları ve ilk teminat mabzuzlarıle gün ve saatında Galata eski İthalât Gümrüğündeki komisyonaya gelmeleri. (7423)

İ L Â N

ETİ BANK FREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ Kömür Satış Şubesinden

İstanbulda ve bilâhara icabında Zonguldakta muhasebe işlerinde çalıştırılmak üzere seksen liraya kadar aylık ücretle ve imtihanla müptedi bir memur alınacaktır. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

- 1 — Türkiye Cumhuriyeti tabaasından olmak.
- 2 — Askerlik hizmetini yapmış bulunmak.
- 3 — Yaşı otuzdan yukarı olmamak.
- 4 — En az Lise veya Orta Ticaret Mektebi mezunu olmak.
- 5 — Sıhhat raporu ibraz etmek.
- 6 — Bir suçla mahkûm olmadığına dair vesika ibraz etmek.

Bu şeraiti haiz bulunanların imtihan günü olan 10 ilkkânun 1937 ye kadar Tophanede İskele caddesinde 28 numaradaki daireye müracaatları.

Son Postanın tefriki: 101

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum - Bum

Çeviren: Ahmed Cemaleddin Saraçoğlu

Caddeler tüfeklerle müsellâh ve kızıl bayraklar taşıyan bahriye neferleri ile dolu idi. Zabitlerin apuletleri, nişanları hakaretle sökülüyordu

Ancak diğer gemilerde vaziyet hiç de böyle değil amiral. Bana öyle geliyor ki bir ihtilâl patlak vermek üzeredir... Sözümü bitirmeğe vakit bırakmadan büyük bir kanaatle:

— Aslâ! diye haykırdı. Aslâ Alman bahriyelileri gemilerine kızıl bayrağı çekmeyeceklerdir. Nasıl olur? Daha dün (Skajarak) harbini kazanmış olan Alman denizcisi bugün yurduna, imparatoruna âsi olabilir mi? Buna imkân var mı?

Bu sözlere cevap vermedim. Çünkü ne söylesem kanaatlerine bu kadar şiddetle bağlı bir adamı kanaatinden ve kör inadından döndüremezdim. Donanma mürettebatından bir kısmının dövüşmekten imtina etmesi bunlardan yalnız bir kısmına inhisar eden bir halleti bahriye değildi. Binlerce ve binlerce Alman bahriye neferi bugün onlarla hemfikirdi ve onları bu mukavemeti muslihaneden döndürmek için o aralık kuvvete müracaat etmek hiç şüphe yok ki kan dökülmesini intac edecekti. Diğer taraftan itaatsizlik eden efradın hepsini hapse tıkmaya çalışmak da tabii imkânsızdı. Zaten daha şimdiden gemilerin bazıları neferlerden mürekkep komitelerin kontrolü altında bulunuyordu. O aralık hükümferma bulunan şartlar içinde ise bunun tek bir manası olabilirdi: İhtilâl.

Evim «Kiel» de idi. Ben de karada kaldım. «Kiel» e muvasalatından iki gün sonra zabitan klübünde birkaç ahbabla görüşmekte idim ki «Markgrof» hattıharb zirhlisi efradının isyan ederek karaya çıktıklarını haber aldım. Âsiler o gece şehrin ana caddelerinde piyade askerine hücum ettiler ve muhafız kıt'ânın efradından otuz kadarını esir ettikten sonra hapishanenin kapılarını açtılar. Bu arbedede muhafız kıt'asına mensub birkaç asker öldürülmüştü.

Ertesi sabah vaziyetin büsbütün vahimleşmiş olduğunu farkettim: Oturmağın olduğu binanın pencerelerinden limanda görebildiğim bütün harb gemilerinin kızıl bayraklar çekmiş oldukları görülmüyordu.

«Möve» yi göremiyordum ama kalbime bir şüphe girdi. Sakın bizim «Möve» de!..... Caddeler tüfekle müsellâh ve kızıl bayraklar taşıyan bahriye neferleri ile dolu idi. Böyle kargaşalık sırasında sokağa çıkmak hem manasız, hem de tehlikeli olduğundan hiçbir yere çıkmıyarak evde kaldım. Hem pipomu tütürüyör, hem de Almanyanın Rusya gibi bolşevizm çilgünlüklerine kendini kaptırmıyacağına kendi kendimi inandırmı ya uğraşıyordum. O aralık «Möve» gibi şerefli bir korsan kruvazörünün süvarisi olmaksızın Çin denizinde kaygısız, endişesiz, emelsiz, rindmeşreb, mütevazî bir kaptan olmayı bin defa müreccah buluyordum.

Ara sıra sokakta işittiğim ayak sesleri beni, ne olduğunu anlamak için, pencereye çekiordu. Alel'umum karşılaştığım manzara zavallı bir zabitin halk tarafından kovalanması idi. Zabitin etrafında halk çepeçevre toplanıyör, zavallının apuletleri, nişanları sökülüyor ve aşağı; tabakaya mensub kimselerin alayları, istihzaları arasında biçare alıp götürülüyordu. Mâhaza pek az zabıt öldürüldü.

Bilâhare, ikindiye doğru nisbi bir süknet teassüs etti ve işlerin ne merkezde olduğunu anlamak için sokağa çıkmıya karar verdim. Sivil elbiselerimi giydikten sonra şehrin merkezine yollandım. Vakıâ ara sıra arbedeler, çarpışmalar olmuyör değildi. Âsileri mat etmek üzere «Hamburg» dan askerî kuvvet gönderildiğini, ancak âsilerin bunu haber alarak kuvvet getiren katarı pusuya düşürmüş olduklarını da öğrendim.

Ben evden ayrıldıktan sonra evimi bir sürü serseri muhasara etmiş ve kapıyı çalmışlar. Karım aşağı, kapıya inmiş. Bu güruha artık bahriye askeri demeye dilim varmadığından serseri ala-

yı ismi veriyorum, işte bu serseri alayının reisi karıma:

— Bu evde bir bahriye zabiti oturuyor. Kendisini arayıp bulmak için eve gireceğiz.. demiş.

Karım bu çapkınlardan yılmamış ve nazik bir tavırla içeriye girmelerini rica etmiş ve:

— Kocam evde değil! demiş, inanmıyorsanız girip arayınız...

Serseriler oturma salonumuzun duvarlarını süslemiş olduğum Hindli kamalarını görmüşler ve bu kamalardan birisini «bir hatıra olmak üzere» alıp götürmek istemişler. Halbuki karım kamayı küstah serserinin elinden çekip almış ve:

— Kocam bunları senelerdenberi muhafaza ediyor. Bunların onun nazârında kıymeti büyüktür! demiş.

Oh! Oh! Görülüyor ya! Bayan «Lauterbah» da tıbbi kocası gibi gözünü budaktan sakınır, gürültüye pabuç bırakır takımından bir kadın değildi.

O gün «Möve» ye gidememişim. Ertesi sabah erkenden sokak kapısı acele acele çaldım. Saate bakıtım: Beş idi. Karım, anlaşılın beni evde bildiği için, korktu ve:

— Aman yarabbi! dedi, sizi alıp götürmeğe geldiler galibâ.. diye üzülmeğe başladı.

Kendisini göğsümün üzerinde sıkıp derâğuş ettikten sonra:

— Hayır karıcığım, cevabını verdim. Hayır, beni o serseriler ele geçiremezler. Bundan emin olabilirsiniz.

Tabancamı elime alıp aşağıya indim ve ihtiyatla kapıyı açtım. Kimi görsem beğenirsiniz?.. «Möve» nin gedikli küçük zabitlerinden ikisi karşımda durmuyor mu? Biraz ileride de e'lerinde tüfek «Möve» tayfasından birkaç evimi muhasara altına almışlardı.

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü program

17 İkinciteşrin 937 Çarşamba
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi. 19.30: Hava raporu. 19.35: Radyofonik komedi: (Bahar hastalığı). 19.55: Borsa haberleri. 20: Mustafa ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Nezde ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (saat ayarı). 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 22.50: Son haberler.

17/11/937 Çarşamba
ANKARA

Öğle neşriyatı:
12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dabîl ve haric haberler.

Akşam neşriyatı:
18.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 19: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hüsnîye ve arkadaşları). 19.30: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 19.45: Türk musikisi ve halk şarkıları. (Elkmet Rıza Seseğör ve arkadaşları) 20.15: Konferans: Şevket Süreyya Aydemir. 20.30: Plâkla dans musikisi. 21: Ajans haberleri. 21.15: Stüdyo salon orkestrasi. 21.55: Yarınki program ve istiklâl marşı.

KIŞ GELİYOR; NEZLEDEN KORUNUNUZ! KORİZAL

Sizi nezleden koruyan yegâne ilaçtır.

Her eve lâzımdır, bilhassa kalabalık evlerde nezleden korunmak için so-ba veya mangal üzerine bir tas sıcak su içerisine bir kahve kaşığı KORİZAL konduğu takdirde lâtif bir koku verdiği gibi bütün nezle mikroplarını da mahveder. Sokakta bir mendil üzerine damlatıp koklamak kâfidir. Her eczanede KORİZAL'ı isteyiniz.

Nafia Vekâletinden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankarada istasyon arkasında Çiftlik yolu üzerin-de Fidanlığın karşısında Bahçeli Evler mahallesine isale edilecek su tesisatı. Muhammen bedeli: (50,211) lira (41) kuruştur.
- 2 — Eksiltme 7/12/1937 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekliler; eksiltme şartnamesi; mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeyi (2) lira (51) kuruş bedel mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girmek için isteklilerin (3760) lira (57) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve 25 bin liralık nafta su işleri teahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiğine ve bu kabil su işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair Nafta Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ibraz etmesi; isteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (4229) (7747)

İstanbul Belediyesi İlanları

Tozkoparan yol inşaatının ikmaline kadar yük taşıyan nakil vasıtalarının geçecekleri yollara dair Daimî Encümen kararı aşağıya yazılmıştır, ilân olunur.

Tebhi beledi:

1 — Tozkoparan caddesi asfalt inşaatının ikmaline kadar Karaköy cihetinden gelecek yük taşıyan vasıtaların İngiliz sefarethanesi önünden Kalyoncu caddesini takiben Tarlabası caddesi ve Taksim cihetinden gelecek keza bu nevi nakil vasıtalarının, belediye zabıtası talimatnamesi ile gidis yolu olarak kabul edilmiş olan Hamalbaş caddesinden İngiliz sefarethanesi önünü takiben seyrüsefer etmeleri lâzımdır.

2 — Buna muhalif harekette bulunanlar Belediyeye müteallik ahkâmı cezaiye kanununa göre teczive olunurlar. (B.) (7736)

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmeye konan mevaddin cinsi.	Mikdarı	Tahmin fiyatı	Pey akçesi	Eksiltme tarihi	Gün ve saati
Beyaz Peynir	: 2500 K.	40.00	165 L.	22/11/937	Pazartesi 15,30
Kaşar	: 2000 K.	60.00			
Un	: 5000 K.	17.00			
Makarna	: 1500 K.	31.00			
İrmik	: 500 K.	17.50	116 L.	22/11/937	Pazartesi 14,30
Pirinç unu	: 250 K.	18.00			
Şehriye	: 300 K.	31.00			

Mektebin 937 mali senesi Mayıs 938 nihayetine kadar ihtiyacı olan yukarıda cins, mikdarı, muhammen bedeli ve ilk teminatı yazılı erzak pazarlığı konulmuştur. Pazarlığı hizalarında gösterilen gün, tarih ve saatte yapılacaktır. Şartnameleri görmek isteyenlerin hergün ve pazarlığa gireceklerin belli gün ve saatte Gümüşsuyundaki mekteb binası dahilinde toplanan komisyona müracaatları ilân olunur. «7426»

İstanbul P. T. T. Vîlayet Müdürlüğünden:

Muhterem halkımıza bir kolaylık olmak üzere büyük postane gişelerinde Beyoğlu, Karaköy ve Kadıköy posta ve telgraf merkezlerinde dahili ve harici şehirler telefon konuşmaları için tesis olunan telefon mükâleme hücreleri, ahiren şehir dahil konuşmalarına da tahsis edilmiştir. Bundan maada Aksaray, Beşiktaş, Beyazıt, Beykoz, Büyükdere, Eminönü, Fatih, Haydarpaşa, Ortaköy, Pangaltı, Pendik, Sarıyer, Tophane, Üsküdar ve Yeşilköy posta ve telgraf merkezlerindeki telefonlarla memleket dahili şehirler arası ve şehir dahili; Büyükdere, Eyüp, Fener, Hal ve Heybeliada posta telgraf merkezlerindeki telefonlarla da yalnız şehir dahili telefon mükâlemeleri yapılabilir. «7686»

Zevkimi okşayan yalnız

MOVADO

saati olmuştur.

ZARIF - SAĞLAM - HASSAS
158 birinci mükâfat kazanmıştır.
Bütün saatçilerde bulabilirsiniz. De-
postası: Sultanhamam - Havuzlu Han 1.

DIŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Ankara caddesinde: Meserret oteli karşısında (88) No. 11 muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabu etmektedir.

Eski ve Yeni Halılar satın alınır

İstanbul Posta kutusu 261 e mektupla müracaat.

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali

İdrar yolları

hastahkları mütehassısı. Köprübaşı Eminönü han, Tel: 21915

OTELLER HASTANELER ve MEKTEPLER Kaloriferlerinde EVLER VE APARTIMANLAR SOBALARINDA ve MUTFAKLARINDA TÜRK Antrasiti Kullanmalıdır

Çünkü:
En iyi en idareli dumansız kömürdür.
Satış merkezi: GILKRİST VOKER ve Ksi Ltd. Gaiaa yolu-cu salonu karşısında Tahir han 5 nci kat. Telefon: 44915

asipin al
Bu çemberden kurtul

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonunu 22398 - 21044

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
Sene	Ay	Ay	Ay	Ay
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	700	400	150
YUNANISTAN	1340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan me'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilavesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Mücrim çocuklar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Avrupa memleketlerinin bir çoğunda bu şekilde geniş teşkilât vücuda getirilmiş bulunmaktadırlar ve bu iş için teessüs etmiş birlikler vardır.

Bizde de bu gibi çocukları kurtarmak için yakında geniş teşkilât vücuda getirilecektir. İstanbul ve Türkiyede cürüm işleyen çocukların sayısı tesbit edilmektedir. Şimdiye kadar yapılan tetkikat şayanı memnuniyet netice vermiştir. Türkiyenin en büyük endüstri şehri olan İstanbulda bu gibi lerin sayısı ancak iki yüz kadardır. Endüstri şehri olarak ikinci derecede İzmir, üçüncü derecede Karadeniz sahil memleketleri gelmektedir. Yapılan tahminlere göre Türkiyede bu şekildeki çocukların sayısı beş yüzü geçmemektedir. Sayısı pek az yekün tutan mücrim çocuklar için teşkilât vücuda getirilmesi kolay olacaktır. Bu iş için İstanbulda beş yüz mevcutlu bir yurd vücuda getirilecektir. Yurdun himayesini Adliye Vekâleti ve İstanbul belediyesi deruhte edecektir. Yurd pek yakın zamanda vücuda getirileceğinden İstanbulda münasib bir yer aranmaktadır. Şimdilik en münasib olarak Maçkada metruk duran Millî Müdafaa Vekâletine aid bir bina bulunmuştur. Bununla beraber İstanbul belediyesi yurdun Avrupa'daki eşlerine benzemesi için Kasımpaşa'da bir arsa satın alacak ve burada mütehasısların nezareti altında muhtelif pavilyonlar vücuda getirecektir.

İstanbulda açılacak beş yüz mevcutlu çocukları koruma yurduna yurdun her tarafından talebe alınacak, şehirde mevcut sanat atölyelerinde çalıştırılacak, hayatta muvaffak olabilecek hale getirilecektir.

Yurdun himaye ettiği bir çocuk

Bunlardan müteaddit sirket suçlarını pek ufak yaşta irtikap etmiş ve çocukları kurtarma yurdunun himayesine sığındıktan sonra islahı hal edip bir mobilye mağazasında sayılı kalfalar arasına geçmiş Rüşdü adında bir çocuk bir muharririmize mâzisini şöyle hikâye etmiştir:

— Ben beş yaşında iken babam İzmirde, asabiyete iki adam öldürmüş ve 26 sene hapse mahkûm olmuştu. Annem evvelce öldüğünden himayesine sığınacağım hiç kimse yoktu. Pek müşkülâtla bir kunduracı yanına çırak oldum. Ustamın haşın olmasına ve arada sırada beni dövmesine rağmen, 3 sene büyük bir mahrumiyet içinde bu hayata katıldım. Lâkin o zamanlar babam İstanbul hapishanesine nakledilmişti. Hasretine dayanamadım, İstanbula kaçtım, fakat hiç kimseyi tanıyordum, açlık beni icbar etti, hırsızlığa başladım ve benim gibi ufak yaşta bu gayri mevr yollara düşmüş

İstanbul Tramvay Şirketi

21 ikinci kanun 1911 tarihli şartnamenin 14 üncü maddesine göre

İLÂN

1937 yılının 15 İkin. Teğrinden ve yeni ilâna kadar pazardan başka günlerde gidis - geliş kış programı

No.	Yollar	İlk kalkış	Son kalkış
10	Şişli - Tünel	6.15	23.40
	Tünel - Şişli	6.35	24.00
11	Şişli - Beyazıt	7.15	23.00
	Beyazıt - Şişli	7.55	23.45
12	Fatih - Harbiye	6.15	23.30
	Harbiye - Fatih	7.00	24.15
A	Aksaray - Harbiye	6.35	23.10
12	Harbiye - Aksaray	7.20	23.55
14	Maçka - Tünel	19.50	24.00
	Tünel - Maçka	20.11	24.40
16	Maçka - Beyazıt	6.25	23.20
	Beyazıt - Maçka	7.10	24.05
A	Şişli (depo) Eminönü	6.15	7.40
	Eminönü - Maçka	6.45	20.00
16	Maçka - Eminönü	7.20	19.30
17	Şişli - Sirkeci	7.00	19.30
	Sirkeci - Şişli	7.30	20.05
A	Mecidiyeköy - Eminönü	6.45	18.30
17	Eminönü - Mecidiyeköy	7.20	19.00
A	Taksim - Beyazıt	7.20	20.20
18	Beyazıt - Taksim	7.52	20.52
19	Kurtuluş - Beyazıt	6.15	23.10
	Beyazıt - Kurtuluş	7.00	23.55
A	Şişli (depo) Eminönü	6.05	7.05
	Eminönü - Kurtuluş	6.35	19.35
19	Kurtuluş - Eminönü	7.05	20.05
	Bebek - Eminönü	6.30	23.20
22	Eminönü - Bebek	6.40	24.00
	Bebek - Beşiktaş	—	24.40
23	Ortaköy - Aksaray	6.30	20.30
	Aksaray - Ortaköy	7.15	21.15
	Beşiktaş - Fatih	7.00	20.20
34	Fatih - Beşiktaş	7.40	21.05
	Topkapı - Sirkeci	6.20	23.20
32	Sirkeci - Topkapı	6.50	23.50
	Yedikule - Sirkeci	6.15	23.15
33	Sirkeci - Yedikule	6.45	23.45
	Edirnekapi - Sirkeci	6.10	23.10
37	Sirkeci - Edirnekapi	6.40	23.40

Resimli zabıta hikâyemizin hal şekli

Kuk'un 8 numaralı resimdeki ayakba-bılarına bakınız, bilhassa potin bağla-rının ne suretle bağlandığına dikkat ediniz. Bağların fiyongası potinin yüzüne doğru ve uçları da aşık kemiğine yakın bir vaziyettedir. Bu da, maktulün bağla-rını kendisinin bağlamadığını gösterir. Zira kendiniz tecrübe ediniz. Potinlerini-zi bağlayınız. Göreceksiniz ki fiyongalar resimdeki aksî istikameti alacaktır. Bundan anlaşılır, başka birisi, yü-zü Kuk'a müteveccih olarak a-yakkabı bağlarını bağlamıştır. Üs-telik rayın üzerinde de pek az kan vardır. Bu da Kuk'un daha evvel öldüğü-ne bir delildir. Madam Kuk sıkıştırılınca, kocasını öldürdüğünü, ayakkabılarını a-yağına giydirek, tünele sürükleliğini, bu suretle üzerinden geçecek olan ara-banın her türlü izi ortadan kaldıracakını sandığını itiraf ettir.

BURUŞMUŞ CİLT

GENLEŞMİŞ

Bir doktorun şayanı hayret keşfi

Buruşukluklar, ihtiyarladığımız zaman teşekkül eder.

Cilt, bazı hayatî unsurlarını kaybeder, bu hayatî ve kıymetli unsurları iade edince, gençleşir ve tazelenir. İşte, Viyana Üniversitesi profesörü Doktor Stejskal'in şayanı hayret keşfi budur. «Biocel» tâbir ve genç hayvanların cilt hüceyrelarının merkezinden istihsal edilen bu kıymetli cevher, pembe rengindeki Tokalon kremi terkinde mevcuttur. Her akşam, yatmadan evvel kullanınız. Siz uyurken, o, cildinizi besleyip gençleştirir ve buruşukluklarımızı serian izale eder. Bir hafta zarfında on yaş gençleşmiş görüneceksiniz. Gündüz için cilt unsuru olan beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesameleri kapatır ve birkaç gün zarfında en esmer ve sert bir cildi beyazlatıp yumuşatır.

Yağlı ve yağsız acı badem, yağsız kar ve yarım yağlı gece ve gündüz

HASAN KREMLERİ

Çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyyen izale eder. İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir. Hasan ismine ve markasına dikkat

Yalnız
ENO'S,
hakikaten
müessirdir.

ENO, "Fruit Salt", "Sel de Fruit" ve "Meyva Tuzu" kelimeleri fabrika markası olarak tescil edilmiştir.

ENO'S, 60 seneden fazla bir zamandanberi, sıhhatin muhafızı olarak tanınmıştır.

ENO'S da; hiçbir zararlı madde ve müshil maden tuzu olmadığı gibi ne şeker, ne de şekerli bir madde vardır. Şeker hastalığı olanlar bile ENO'S u alırlar. Tereddüd edilecek ve alışmak korkusu yoktur.

Bugünden bir şişe ENO'S alınız; o vakit kanaat kesbedeceksiniz.

Eno's Fruit Salt

Nezle

Bütün göğüs hastalıklarına yol açabilir:
Fakat bir tek

GRİPİN

GRİPİN

Baş, diş, adale ağrıları ile diğer ağrıları en kısa zamanda ve en kat'i şekilde dindirir, nezleye, soğuk algınlığına, gripe ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Takiltlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

TABİİ GÜZELLİK

ve
GÖZ BOYAYICI REKLAMLAR

Tabii güzel görünmeğe muvaffak olmak için dünyanın en büyük cild güzelleştirme âlimi olan P. Dr. E. WINTERİN formülü mucibince hazırlanan yağlı, yağsız ve acıbadem VENÜS kremlerini kullananlar ömürlerinin sonuna kadar bir VENÜS gibi güzel ve cazibeli kalırlar. Masa başında uydurma ve halkımızı aldatan göz boyayıcı

reklamlara inanmayınız. Terkib, tesir, ve kıymet itibarile dünya yüzünde KREM VENÜS'den daha üstün bir krem mevcut olmadığını sayın halkımıza kat'iyetle arzederiz. Nureddin Evliya Zade Müessesesi, İstanbul.

VIROZA

PATI

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlakları, flegmonlar, yanıklar, traş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları tedavisini en erken ve en emin surette temin eder.

Şark İspençiyari Laboratuvarı T. A. Ş.

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

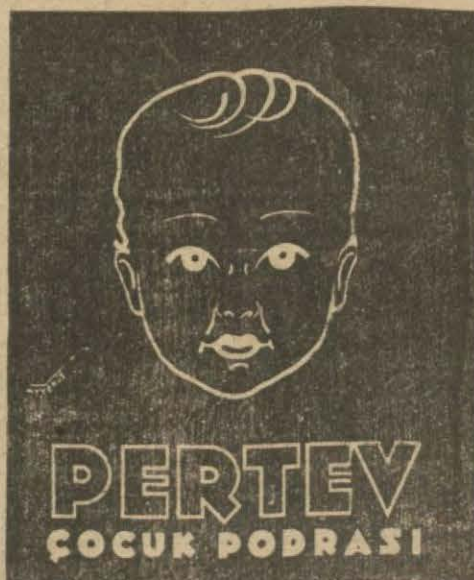
En muannit öksürüklerle bronşit, astm, ve boğmaca öksürüğünün kat'i ilacıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vıkaye edici tesiri şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde bulunur.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu, İstanbul

Pişik, Kızartı, Sivilce

PERTEV
ÇOCUK PODRASI

Bunların izalesinin en kat'i devasıdır.

Son Posta Matbaası

Neşriyat-Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

İlan Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyer bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırıcaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

SILKO

RUMATİZMA LUMBAGO

ŞİŞELİK

AĞRILARI TESKİN VE İZALE EDER

Her eczanede arayınız